

รายงานผลการติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมกิจกรรมพัฒนาอาชีพ

โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน ๒๕๖๓

รายงานผลการติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมกิจกรรมพัฒนาอาชีพ
โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน ๒๕๖๓

บทสรุปผู้บริหาร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ ดำเนินการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตร ตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ ซึ่งดำเนินกิจกรรมพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การฝึกอบรมภาคทฤษฎี เชิงปฏิบัติการและการสาธิตในพื้นที่ทรงงาน ฯ ๖๐๐ ไร่ พื้นที่โครงการ ๑,๒๐๐ ไร่ และพื้นที่ขยายผล เพื่อให้ทราบถึงผลการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติเกิดผลได้และผลกระทบอย่างไร ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมจากกิจกรรมพัฒนาอาชีพ ตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๖๘ ราย และสัมภาษณ์หน่วยงานที่ให้การส่งเสริมและฝึกอบรม สรุปดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ มีคณะทำงานด้านการเกษตร จำนวน ๒ คณะ ประกอบด้วย คณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ระดับจังหวัดและอำเภอ/บ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีการประชุมคณะทำงานด้านการเกษตรฯ จำนวน ๓ ครั้ง **ด้านปัจจัยนำเข้า** ตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับจัดสรรทั้งหมด ๘,๒๓๗,๓๔๐ บาท แบ่งเป็นงบปกติ ๔,๕๕๗,๐๕๐ บาท เบิกจ่าย ๔,๒๓๕,๘๓๓ บาท หรือร้อยละ ๙๒.๙๕ งบจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ๓,๖๘๐,๒๙๐ บาท เบิกจ่าย ๑,๕๒๔,๖๐๘ บาท หรือร้อยละ ๔๑.๔๓ **ด้านผลได้ของโครงการ** ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๒๒๗ ราย ร้อยละ ๗๐.๙๗ ได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๒๙.๐๓ ได้รับการฝึกอบรม โดยได้นำปัจจัยการผลิตและความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติและใช้ประโยชน์ **ด้านผลกระทบระยะสั้น ด้านเศรษฐกิจ** ภายหลังจากที่ได้นำไปปฏิบัติใช้เกิดการเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ ๕๐.๐๐ โดยกิจกรรมการเกษตรที่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ ไม้ผล ไม้ผลเศรษฐกิจ อาทิ ชา กาแฟ ซึ่งภาพรวมผลผลิตยังไม่เปลี่ยนแปลง แต่ภาพรวมการใช้ปัจจัยการผลิตลดลง ในกรณีการผลิตข้าว ร้อยละ ๘๓.๓๓ ใช้ปัจจัยการผลิตลดลง เนื่องจากได้รับแจกเมล็ดพันธุ์ และเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองได้ ภาพรวมของรายได้ ร้อยละ ๗๗.๖๓ มีรายได้จากการขายผลผลิตเกษตรลดลง ทั้งนี้เนื่องจากราคาผลผลิตลดลงจากปีที่ผ่านมา **ด้านสิ่งแวดล้อม** ร้อยละ ๖๘.๔๒ มีการจัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ร้อยละ ๓๑.๕๘ อยู่ระหว่างการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม **ด้านความยั่งยืน** ภาพรวมตั้งแต่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๓.๓๓ มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิม ได้แก่ การได้รับความความสะดวกสาธารณสุขโรคและโครงสร้างพื้นฐาน มีองค์ความรู้เพิ่มขึ้น การดำรงชีวิตแบบมีภูมิคุ้มกันเศรษฐกิจพอเพียง **ด้านความพึงพอใจ** ต่อภาพรวมการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหา ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ เห็นได้ว่าเกษตรกรในพื้นที่ที่ยังขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งส่งผลให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพและไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และช่วงต้นฤดูการผลิตเกษตรกรขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน นอกจากนี้การกำหนดพื้นที่โครงการและเกษตรกรเป้าหมายที่ไม่ชัดเจน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบูรณาการของหน่วยงาน ดังนั้น คณะทำงานด้านการเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ สามารถเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ออกแบบและวางแผนการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรที่สอดคล้องกับภูมิประเทศและภูมิสังคม โดยเน้นถึงความต้องการของตลาดและแรงจูงใจในระยะยาว เพื่อความเป็นได้ในการต่อยอดธุรกิจชุมชนอย่างยั่งยืนและสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ เพื่อให้หน่วยงานมีการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น.

(ค)

คำนำ

รายงานการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ ได้ติดตามผลตาม แผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงาน โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘ โดยครั้งนี้ เป็นการติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม กิจกรรมพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรแบบ บูรณาการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาอาชีพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ รวมถึงผลกระทบระยะสั้นที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและฝึกอบรม ให้ประสบ ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การพัฒนาอาชีพที่กำหนดไว้

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ ขอขอบพระคุณหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในระดับจังหวัดและพื้นที่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประสานงานและให้ข้อมูลรวมถึงผู้ผ่านการส่งเสริมและ ฝึกอบรมที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำรายงาน คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานเล่มนี้ จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาอาชีพในด้านส่งเสริมและ ฝึกอบรมในระยะต่อไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(ข)
คำนำ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(จ)
สารบัญภาคผนวก	(ฉ)
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ	๑
๑.๒ แนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘	๒
๑.๓ แผนการปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๓
๑.๔ กิจกรรมการพัฒนาอาชีพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๔
บทที่ ๒ ระเบียบวิธีการติดตาม	
๒.๑ ความสำคัญของการติดตาม	๕
๒.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตาม	๕
๒.๓ ขอบเขตของการติดตาม	๕
๒.๔ แนวคิดและทฤษฎี	๖
๒.๕ รูปแบบและวิธีการติดตาม	๗
๒.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตามโครงการ	๑๑
บทที่ ๓ ผลการติดตาม	
๓.๑ ด้านการบริหารจัดการ (M: Management)	๑๒
๓.๒ ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input)	๑๕
๓.๓ ด้านผลได้ (O: Output)	๒๐
๓.๔ ด้านผลกระทบ (E :Effect)	๒๑
บทที่ ๔ สรุป ปัญหา ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ	
๔.๑ สรุป	๒๗
๔.๒ ปัญหา ข้อค้นพบ	๒๘
๔.๓ ข้อเสนอแนะ	๒๙
บรรณานุกรม	๓๐
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๒.๑	๗
ตารางที่ ๒.๒	๙
ตารางที่ ๓.๑	๑๓
ตารางที่ ๓.๒	๑๓
ตารางที่ ๓.๓	๑๔
ตารางที่ ๓.๔	๑๔
ตารางที่ ๓.๕	๑๔
ตารางที่ ๓.๖	๑๕
ตารางที่ ๓.๗	๑๕
ตารางที่ ๓.๘	๑๗
อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓	
ตารางที่ ๓.๙	๑๘
ตารางที่ ๓.๑๐	๒๐
ตารางที่ ๓.๑๑	๒๑
ตารางที่ ๓.๑๒	๒๒
ตารางที่ ๓.๑๓	๒๒
ตารางที่ ๓.๑๔	๒๒
ตารางที่ ๓.๑๕	๒๓
ตารางที่ ๓.๑๖	๒๓
ตารางที่ ๓.๑๗	๒๔
ตารางที่ ๓.๑๘	๒๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระดำริและพระราชกระแสรับสั่งเกี่ยวกับโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มาตั้งปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยทรงเลือกอำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป็นพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน ด้วยทรงตระหนักถึงสภาพป่าที่เสื่อมโทรมและถูกทำลาย ตลอดจนเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำน่าน ประกอบกับสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน ทำให้ราษฎรขาดโอกาสทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ในการพัฒนาช่วยเหลือราษฎรให้มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรงเลือกเด็กเป็นกลุ่มเป้าหมายแรกของการพัฒนา เนื่องจากได้ทรงเห็นว่าเด็กเป็นผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุด จึงได้ทรงขยายงานพัฒนาเข้าสู่ชุมชน เพื่อช่วยเหลือราษฎรแก้ไขปัญหาความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ด้วยการบูรณาการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาของพื้นที่ทั้งด้านเกษตร โภชนาการ สุขภาพ การส่งเสริมอาชีพและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สนองงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมุ่งเน้นด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมอาชีพ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ เพื่อใช้เป็นหลักและแนวทางในการดำเนินงานสนองพระราชดำริฯ ประกอบด้วย ๔ แนวทางการพัฒนาได้แก่ ๑) การพัฒนาเด็กและเยาวชนในโรงเรียนและศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ๒) การพัฒนาศูนย์ศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภูฟ้า ๓) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตรที่สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ๔) การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ ดังกล่าว ได้มีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๔ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์เพิ่มผลผลิตข้าว ยุทธศาสตร์ลดรายจ่าย ยุทธศาสตร์เพิ่มรายได้ ยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี โดยมีรูปแบบการดำเนินงานโครงการตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาด้านเกษตรกรรมและอาชีพ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙ ที่สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) และดำเนินงานด้านเกษตรกรรมและอาชีพภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน ได้มุ่งเน้นการบูรณาการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมและอาชีพ ภายใต้โครงการฯ ให้เกิดความเป็นรูปธรรม โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมและอาชีพโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้ ยังได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาด้านเกษตรกรรมและอาชีพโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๗

เป็นประธานคณะกรรมการ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ และได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการไฟฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ ฯ ขึ้นอีก ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการศูนย์ไฟฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ ฯ และคณะกรรมการปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการไฟฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ ฯ โดยคณะกรรมการปฏิบัติงานในพื้นที่จะมีคณะทำงานย่อย ๗ คณะ ได้แก่ ด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด พัฒนาแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น คณะกรรมการด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรและสหกรณ์ เครือข่ายการเรียนรู้ศูนย์ไฟฟ้าพัฒนา คณะกรรมการด้านการท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสุขอนามัยและการแพทย์แผนไทย คณะกรรมการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้แต่ละด้านจะมีหน้าที่ในการพิจารณาจัดทำและปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการให้บรรลุเป้าหมายตามกรอบแผนแม่บทศูนย์ไฟฟ้าฯ รวมถึงการพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรค และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของพระราชปณิธาน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการพระราชดำริ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งที่ ๑/ ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ไฟฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ได้มีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ไฟฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยพื้นที่เป้าหมาย แบ่งเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการฯ ๑) พื้นที่ทรงงานจำนวน ๑,๘๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นที่ตั้งโครงการศูนย์ไฟฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบล ภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยแบ่งพื้นที่เป็น ๒ ส่วน ได้แก่ แปลงสาธิตด้านการเกษตรและอาคารฝึกอบรม จำนวน ๖๐๐ ไร่ และพื้นที่จัดสรรให้เกษตรกรทำการเกษตรจำนวน ๑๒๗ ไร่ จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ ๒) พื้นที่ขยายผล แบ่งพื้นที่ออกเป็น แปลงเกษตรกรต้นแบบ ๒๒ ไร่ พื้นที่ ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านนากอก (หมู่ ๑) บ้านห่างทางหลวง (หมู่ ๒) บ้านผาสุก (หมู่ ๓) บ้านสบมาง (หมู่ ๔) บ้านห้วยล้อม (หมู่ ๕) และบ้านห้วยลอย (หมู่ ๖) และพื้นที่ที่มีพระราชดำริเพิ่มเติม ๒ แห่ง ได้แก่ บ้านสบป็น ตำบลห้วยโก๋น และ บ้านห้วยกานต์ ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

๑.๒ แนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ไฟฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘

๑.๒.๑ วิสัยทัศน์ “ เป็นแหล่งศึกษาความสำเร็จของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริด้านการเกษตร เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากคุณค่าของการดำรงความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ”

๑.๒.๒ พันธกิจ

๑) วิจัยออกแบบและพัฒนาเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคมของพื้นที่ภูฟ้าและหมู่บ้านโดยรอบพร้อมสร้างการยอมรับ

๒) วิจัยออกแบบและพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาดรวมถึงข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

๓) วิจัยออกแบบและพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมทางสังคมเพื่อสร้างธรรมาภิบาลในทุกกระดับเพื่อการจัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุลและเป็นภูมิคุ้มกันให้กับชาวภูฟ้า

๑.๒.๓ เป้าประสงค์หลัก

- ๑) เกษตรกรในพื้นที่ภูฟ้ามีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยมีรายได้ประจำ ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือนต่อคน ด้วยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิศาสตร์สังคม
- ๒) การบริหารจัดการทรัพยากร การผลิตการตลาดและการขนส่ง รวมถึงข้อมูลสารสนเทศ มีประสิทธิภาพสูงและบูรณาการกันอย่างสมบูรณ์ภายใต้ Digital Platform ที่ตอบสนองและเข้าถึงได้ง่าย
- ๓) การจัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุลและเป็นธรรมเพื่อภูมิคุ้มกันของชาวภูฟ้า โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- ๔) ป่าไม้ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับการดำรงไว้ อย่างยั่งยืน ด้วยกระบวนการเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิศาสตร์สังคม

๑.๓ แผนการปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

กิจกรรมด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำรินในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ภายใต้อกรอบแนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘ มี ๓ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเตรียมการ กิจกรรมพัฒนาอาชีพ และกิจกรรมอำนวยการดำเนินงานใน ๓ พื้นที่ ดังนี้

๑.๓.๑ พื้นที่ทรงงาน ประกอบด้วยกิจกรรมของหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

- ๑) ศูนย์สาธิตการสร้างตนเองฯ โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน ศูนย์วิจัยพืชสวน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
- ๒) แปลงซาอู่หลง โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
- ๓) แปลงทดสอบกาแฟ โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
- ๔) จุดชมวิว โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่านและสำนักงานเกษตรจังหวัดน่านและศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่านและศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน

๑.๓.๒ พื้นที่โครงการ ๑,๒๐๐ ไร่ ประกอบด้วยกิจกรรมของหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

- ๑) จัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินจำนวน ๑๒๗ ราย โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน และสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา (โครงการชลประทานน่าน)

๒) จัดทำ Design Plan ๑๒๗ ราย โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สป.เกษตร) และที่ปรึกษาฯ

๑.๓.๓ เกษตรกรต้นแบบ ๑๓ ราย คณะทำงานด้านการเกษตรได้ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน และโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา (โครงการชลประทานน่าน)
- ๒) ออกแบบกิจกรรมร่วมระหว่าง Active เดิม และ Passive Income: คณะทำงานด้านการเกษตรฯ
- ๓) จัดทำแผนพัฒนารายแปลง โดยคณะทำงานบูรณาการด้านการเกษตรฯ
- ๔) สนับสนุนปัจจัยการผลิต โดยคณะทำงานบูรณาการด้านการเกษตรฯ

๑.๓.๔ พื้นที่ขยายผล ๖ หมู่บ้าน ตำบลภูฟ้า อำเภอปอแก้ว ได้ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

- ๑) จัดทำวงรอบการพัฒนา ๖ หมู่บ้าน กำหนดแนวทางการพัฒนา โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา (โครงการชลประทานน่าน) และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

๒) จัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านขยายผล ๒ หมู่บ้าน (ห่างทางหลวง/ห้วยลอย) โดยคณะทำงานด้านการเกษตรฯ

๑.๔ กิจกรรมการพัฒนาอาชีพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

การติดตามในครั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ ดำเนินการติดตามผลกิจกรรมพัฒนาอาชีพตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ซึ่งเป็นกิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการฝึกอบรมด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการ ๑,๒๐๐ ไร่ และพื้นที่ขยายผล รายละเอียดดังนี้

๑.๔.๑. พื้นที่โครงการ ๑,๒๐๐ ไร่ ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

- ๑) จัดทำแปลงสาธิตเรียนรู้การปลูกหม่อนผลสด โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน
- ๒) กิจกรรมสนับสนุนการปลูกข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยศูนย์วิจัยข้าวแพร่
- ๓) กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดน่านและสำนักงานเกษตรอำเภอเปือย

เกษตรอำเภอเปือย

๔) การฝึกอบรมหลักสูตร“การทำเกษตรอย่างยั่งยืน” โดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน

๑.๔.๒ พื้นที่ขยายผล ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๑) การส่งเสริมการเลี้ยงสุกร สัตว์ปีก การทดสอบสาธิตอาหารสัตว์ในท้องถิ่น สนับสนุนเครื่องผสมอาหารสัตว์ การฝึกอบรมกิจกรรมกองทุนอาหารสัตว์ โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน

๒) การอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการประมง สนับสนุนปัจจัยพันธุ์สัตว์น้ำและอาหารสัตว์น้ำ โดยสำนักงานประมงจังหวัดน่าน

๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพื้นเมือง กิจกรรมส่งเสริมการผลิตและการกระจายพันธุ์กลั่มมะนาว และกาแฟพันธุ์ปีกผีเสื้อ โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน

๔) การเสริมสร้างความเข้าใจการรวมกลุ่มรูปแบบสหกรณ์ และฝึกอบรมสร้างความเข้าใจการรวมกลุ่มรูปแบบสหกรณ์ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

๕) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน

๖) การสอนแนะการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ บัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือน เกษตรกรต้นแบบ ๑๓ ราย และติดตามผลการจัดทำบัญชีของเกษตรกรในพื้นที่แปลงต้นแบบ โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน

๗) การสาธิตการทำ/ การใช้ปุ๋ยพืชสด ปอเทือง ถั่วมะแฮะ สาธิตการทำ/ การใช้น้ำหมักชีวภาพ สาธิตการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และส่งเสริมการปรับสภาพดินกรด (สนับสนุนปูนโดโลไมท์) โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน

๘) พัฒนาการปลูกข้าวนาดำแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม สนับสนุนการปลูกข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ และส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา โดยศูนย์วิจัยข้าวแพร่

๙) ส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสดเพิ่มรายได้ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติน่าน

๑๐) ส่งเสริมการเพาะเห็ดในโรงเรือน (นางรม, นางฟ้า) ส่งเสริมการปลูกพืชผักและพืชตระกูลถั่ว ฯลฯ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มแปรรูปผลผลิต โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดน่านและสำนักงานเกษตรอำเภอเปือย

บทที่ ๒ ระเบียบวิธีการติดตาม

๒.๑ ความสำคัญของการติดตาม

การพัฒนาโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (ด้านการเกษตร) ภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘ มี Theme “ป่าสมบูรณ์ เพิ่มพูนคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม” และได้กำหนดวิสัยทัศน์โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ “เป็นแหล่งศึกษาความสำเร็จของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ด้านการเกษตร เพื่อให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี จากคุณค่าของการดำรงความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่” โดยมีเป้าประสงค์หลัก คือ ๑) เกษตรกรในพื้นที่ภูฟ้ามีคุณภาพที่ดีด้วยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม ๒) การบริหารจัดการทรัพยากร การผลิต การตลาดและการขนส่ง ๓) การจัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุลและเป็นธรรมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันของชาวภูฟ้า ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และ ๔) ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับการดำรงรักษาไว้ อย่างยั่งยืนด้วยกระบวนการเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ มีภารกิจในการติดตามผลการดำเนินงานและผู้ได้รับการพัฒนาอาชีพตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้โครงการฯ โดยในครั้งนี้ เป็นการติดตามผลเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อให้ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานว่าผู้ที่ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมจากโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มีการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ เกิดผลได้และผลกระทบอย่างไร ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาอาชีพของโครงการฯ ในระยะต่อไป

๒.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตาม

๒.๒.๑ เพื่อติดตามผลที่ได้รับจากกิจกรรมพัฒนาอาชีพตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ รวมถึงผลกระทบระยะสั้นที่เกิดขึ้น

๒.๒.๒ เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตรแบบบูรณาการ

๒.๓ ขอบเขตของการติดตาม

๒.๓.๑ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตรแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๒.๓.๒ พื้นที่ที่ศึกษา มีดังนี้ คือ

๑) พื้นที่ทรงงาน จำนวน ๑,๘๐๐ ไร่ แบ่งเป็น

ส่วนที่ ๑ แปลงสาธิตด้านการเกษตรและอาคารฝึกอบรม จำนวน ๖๐๐ ไร่

ส่วนที่ ๒ พื้นที่จัดสรรให้เกษตรกรทำการเกษตร จำนวน ๑๒๗ ราย จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่

๒) พื้นที่ขยายผล จำนวน ๖ หมู่บ้าน คือ บ้านนาออก หมู่ ๑ บ้านห่างทางหลวง หมู่ ๒ บ้านผาสุก หมู่ ๓ บ้านสบมาง หมู่ ๔ บ้านห้วยล้อม หมู่ ๕ บ้านห้วยลอย หมู่ ๖ ตำบลภูฟ้า อำเภอป่าเมรุ จังหวัดน่าน

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎี

๒.๔.๑ แนวคิด

๑) การติดตาม คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างการปฏิบัติงานหรือโครงการกำลังดำเนินการอยู่ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไขวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การประเมินผล คือ การพิจารณาแผนงานหรือโครงการที่ได้รับมอบหมายทั้งในช่วงก่อนดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ หรือหลังจากการดำเนินการไปแล้ว โดยนำรายละเอียดดังกล่าวมาพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งที่กำลังดำเนินการหรือดำเนินการไปแล้วโดยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป

๒.๔.๒ ประเภทของการติดตามประเมินผล

United Nations ได้แบ่งประเภทของการประเมินผล ตามช่วงเวลาเป็น ๔ ประเภท คือ

๑) การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Extant Evaluation) คือ การประเมินความเหมาะสมของโครงการอาจจะเป็นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของ Project Appraisal ความเป็นไปได้ของแผนดำเนินงาน (Operation Plan) การตรวจสอบสถานภาพของโครงการในลักษณะต่าง ๆ

๒) การติดตามโครงการ (Project Monitoring) เป็นกิจกรรมที่ทำในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยหรือทรัพยากรของโครงการ เช่น การจัดส่งปัจจัย การใช้ปัจจัยของแต่ละกิจกรรมในโครงการ ผลได้เบื้องต้น ความคืบหน้า ปัญหาและข้อขัดข้องต่าง ๆ ของโครงการ

๓) การประเมินผลในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ (Ongoing Evaluation) ระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ จะมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ข้อมูลแก่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโครงการระดับต่าง ๆ ส่วนใหญ่ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการประเมินผลนั้น ได้มาจากรายงานการติดตามโครงการ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเติมเท่าที่จำเป็น สำหรับสิ่งที่จะต้องประเมินผลก็คือ กระบวนการ

(๑) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าผลจะได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

(๒) วิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานในแง่ของระยะเวลาค่าใช้จ่ายต่อหน่วยของการผลิต และวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์กร

(๓) วิเคราะห์ผลได้เบื้องต้นในแง่ของปริมาณตามเป้าหมาย และคุณภาพตามมาตรฐาน

(๔) วิเคราะห์ได้ถึงศักยภาพที่โครงการจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เร่งด่วน และวิเคราะห์ถึงศักยภาพของโครงการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ระดับกลาง (Intermediate Objective) และวัตถุประสงค์ระยะยาว (Long Term Development Objective)

(๕) ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔) การประเมินผลหลังจากการที่โครงการสิ้นสุดแล้ว (Expost Evaluation) เป็นการวิเคราะห์ผลระยะสั้นและระยะยาวของโครงการ การวิเคราะห์มีลักษณะที่ลงลึก และให้รายละเอียดมากกว่า Ongoing Evaluation การวิเคราะห์จะเริ่มจากผลได้เบื้องต้น (Outputs) ก่อให้เกิดผลได้ระดับกลาง (Effect) หรือผลกระทบระยะสั้นมาน้อยเพียงใด และจากผลได้ระดับกลางนี้ จะก่อให้เกิดผลได้ระดับสุดท้ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ อย่างไรก็ตามเหตุผลใด

๒.๔.๓ แนวคิดการติดตาม

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีรูปแบบการติดตาม วิธีการหนึ่งที่นิยม วิธีหนึ่ง คือ การใช้แบบจำลอง MIOE จำแนกองค์ประกอบการประเมินเป็น ๔ ด้านคือ

๑) ด้านการบริหารจัดการ (M: management) คือ การจัดการโครงสร้างการบริหารโครงการ การกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผน การติดตามกำกับงาน การประสานระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน การประสานกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้ในช่วงเริ่มดำเนินโครงการใหม่ ๆ และระหว่างการทำงานโครงการ การพิจารณาเพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานในโครงการ

๒) ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input) คือ ปัจจัยหรือทรัพยากรที่ใช้ในการจัดทำโครงการ ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมฝึกอบรม หลักสูตร/ กิจกรรมการฝึกอบรม โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องในโครงการ

๓) ด้านผลได้ (O: Output) คือ ผลลัพธ์เบื้องต้นที่เกิดจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในโครงการ ผลได้อาจเป็นผลได้เชิงปริมาณ (Quantitative Outputs) และผลได้เชิงคุณภาพ (Qualitative Outputs) ในบางกรณีผลได้ของกิจกรรมหนึ่งอาจเป็นปัจจัยของกิจกรรมหนึ่งได้

๔) ด้านผลกระทบ (E: Effects) คือ ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลได้ของโครงการหรือผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และมีศักยภาพหรือแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบในระยะยาวต่อไปหรือไม่อย่างไร ในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ผลทางเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม ผลบรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการและความยั่งยืนรวมถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ

๒.๕ รูปแบบและวิธีการติดตาม

การติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ของหน่วยงานภายใต้โครงการฯ ในครั้งนี้เป็นการติดตามหลังการดำเนินงาน ผลการติดตามเน้นให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงการดำเนินงานโครงการด้านการส่งเสริมและฝึกอบรมในระยะต่อไปให้ดีขึ้น

๒.๕.๑ วิธีการติดตาม

๑) รูปแบบการติดตาม เป็นกิจกรรมที่ทำในระหว่างการทำงานโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการบริหารโครงการ (Management) ปัจจัย (Input) ผลได้ (Output) และผลกระทบระยะสั้น (Effects) โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายของแผนงาน โดยใช้วิธีการ MIOE มีประเด็นการติดตามและตัวชี้วัด รายละเอียดดังตาราง ที่ ๒.๑

ตารางที่ ๒.๑ ประเด็นการติดตามและตัวชี้วัด

ประเด็นการติดตาม	ตัวชี้วัด	ผู้ให้ข้อมูล
๑. การบริหารจัดการโครงการ		
๑.๑ องค์การบริหารโครงการ	- จำนวนครั้งในการจัดการประชุมติดตามผลการทำงาน	เจ้าหน้าที่หน่วยงานจัดฝึกอบรม
	- องค์ประกอบคณะกรรมการหรือคณะทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่	เจ้าหน้าที่หน่วยงานจัดฝึกอบรม

ตารางที่ ๒.๑ (ต่อ)

ประเด็นการติดตาม	ตัวชี้วัด	ผู้ให้ข้อมูล
๒. ปัจจัยนำเข้าของโครงการ		
๒.๑ งบประมาณโครงการ	- ร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมการฝึกอบรม	เจ้าหน้าที่หน่วยงานจัดฝึกอบรม
๓. ผลได้ของโครงการ		
๓.๑ ผลการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้/สนับสนุนปัจจัยการผลิต	-- ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับ การส่งเสริมและฝึกอบรมที่นำไปปฏิบัติหรือใช้	เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม
๔. ผลกระทบระยะสั้น		
๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ	- ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับความรู้จากการส่งเสริมและการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ	เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม
๔.๒ ด้านสิ่งแวดล้อม	- ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรมไปปฏิบัติแล้วเห็นว่าสิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรดีขึ้น	เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม
๔.๓. ด้านความยั่งยืน	- ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับความรู้จากการส่งเสริมและการฝึกอบรมมีความเปลี่ยนแปลงจากเดิม	เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม
๔.๔ ความพึงพอใจ	- ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อภาพรวมโครงการ	เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม

๒) การรวบรวมข้อมูล ใช้แบบแผนการประเมินแบบหลังการเข้ารับการฝึกอบรม (ระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓) เนื่องจากต้องเว้นระยะให้เกิดผลการนำความรู้ไปปฏิบัติ ประกอบกับการเว้นระยะห่างทางสังคมจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงทำให้ช่วงเวลาการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานได้ชะงักงันไปด้วย ทั้งนี้การเข้าติดตามได้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

๒.๑) แหล่งข้อมูล

(๑) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการติดตามในพื้นที่โดยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม สำหรับผู้ที่ได้รับการฝึกอบรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ผลการฝึกอบรมและการนำความรู้ไปปฏิบัติ

(๒) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการติดตามในพื้นที่โดยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม

แบบสอบถาม ฉบับที่ ๑ สำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานบูรณาการที่จัดฝึกอบรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

แบบสอบถาม ฉบับที่ ๒ สำหรับเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูล ความพึงพอใจของผู้ผ่านการฝึกอบรม และผลการนำไปปฏิบัติ ตามกิจกรรมพัฒนาอาชีพภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้แก่ การสนับสนุนการปลูกข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ การทำเกษตรแบบผสมผสานอย่างยั่งยืน การใช้ปุ๋ยพืชสด ปอเทือง การทำ/ใช้น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการส่งเสริมการปรับสภาพดินกรด พัฒนาการปลูกข้าวนาดำแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมและการส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา การฝึกอบรมกลุ่มสมาชิกผู้เลี้ยงสุกร สัตว์ปีก กิจกรรมกองทุนอาหารสัตว์ การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการประมง เสริมสร้างความเข้าใจการรวมกลุ่มรูปแบบสหกรณ์ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ/บัญชีรับจ่ายในครัวเรือน การผลิตและกระจายพันธุ์กล้า (มะนาว กาแฟปีกผีเสื้อ ผักพื้นเมือง ฯลฯ) ปลูกหม่อนผลสดเพิ่มรายได้ ส่งเสริมการเพาะเห็ดในโรงเรือน (นางรม นางฟ้า) การจัดการศัตรูพืชข้าวและพืชผัก และการส่งเสริมการปลูกผักและพืชตระกูลถั่ว

(๓) การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) แบบไม่ใส่คืน (With Replacement) และเลือกตัวอย่างโดยใช้การจับฉลากจากบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการฝึกอบรม ขนาดตัวอย่าง แบบที่ ๑ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดอบรม จำนวน ๑๓ หน่วยงาน

แบบที่ ๒ เกษตรกรผู้ผ่านการฝึกอบรม คัดเลือกเกษตรกรตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

- จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อย ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๑๕-๓๐%
- จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๑๐-๑๕%
- จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๕-๑๐%

จากกิจกรรมพัฒนาอาชีพตามแผนปฏิบัติงานด้านเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่า มีผู้เข้ารับการส่งเสริมและฝึกอบรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๒๒๗ ราย แบ่งเป็น เกษตรกรในพื้นที่ทรงงาน ๖ ราย และเกษตรกรในพื้นที่ขยายผล จำนวน ๑๐๐ ราย ในครั้งนี้ จึงกำหนดขนาดตัวอย่าง ๖๘ ราย หรือร้อยละ ๓๐ ของจำนวนผู้เข้ารับการส่งเสริมและฝึกอบรมในกิจกรรมพัฒนาอาชีพ รายละเอียดดังตารางที่ ๒.๒ ตารางที่ ๒.๒ ขนาดตัวอย่าง

กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
๑. พื้นที่ดำเนินการ ๑,๒๐๐ ไร่	๑๒๗	๓๘
๑.๑ จัดทำแปลงสาธิตเรียนรู้การปลูกหม่อนผลสด		
๑.๒ กิจกรรมสนับสนุนการปลูกข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่		
๑.๓ กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน		
๑.๔ การฝึกอบรมหลักสูตร “การทำเกษตรอย่างยั่งยืน”		

ตารางที่ ๒.๒ (ต่อ) ขนาดตัวอย่าง

กิจกรรมพัฒนาอาชีพปีงบประมาณ ๒๕๖๓	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
๒. พื้นที่ขยายผล ๖ หมู่บ้าน	๑๐๐	๓๐
๒.๑ การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สุกร สัตว์ปีก การทดสอบสาธิตอาหารสัตว์ในท้องถิ่น สนับสนุนเครื่องผสมอาหารสัตว์ การฝึกอบรมกิจกรรมกองทุนอาหารสัตว์		
๒.๒ การอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการประมง สนับสนุนปัจจัยพันธุ์สัตว์น้ำและอาหารสัตว์น้ำ		
๒.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพื้นเมือง กิจกรรมส่งเสริมการผลิตและการกระจายพันธุ์กล้วยมะนาว และกาแพพันธ์ปลูกผีเสื้อ		
๒.๔ การเสริมสร้างความเข้าใจการรวมกลุ่มรูปแบบสหกรณ์ และฝึกอบรมสร้างความเข้าใจการรวมกลุ่มรูปแบบสหกรณ์		
๒.๕ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ		
๒.๖ การสอนแนะนำการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ บัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือน เกษตรกรต้นแบบ ๑๓ ราย และติดตามผล การจัดทำบัญชีของเกษตรกรในพื้นที่แปลงต้นแบบ		
๒.๗ การสาธิตการทำกรูใช้ปุ๋ยพืชสด สาธิตการทำกรูใช้น้ำหมักชีวภาพ ในหมู่บ้านห้วยลอย เกษตรกร กิจกรรมสาธิตการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และส่งเสริม การปรับสภาพดินกรด (สนับสนุนปูนโดโลไมท์)		
๒.๘ ส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา		
๒.๙ ส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสดเพิ่มรายได้		
๒.๑๐ ส่งเสริมการเพาะเห็ดในโรงเรือน (นางรม,นางฟ้า) ส่งเสริมการปลูกพืชผักและพืชตระกูลถั่ว ฯลฯ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มแปรรูปผลผลิต		
รวมทั้งสิ้น	๒๒๗	๖๘

๓) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็นการวิเคราะห์ออกเป็น ๓ ส่วน

(๑) การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์ การพิจารณาเอกสารรายงาน การอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของโครงการ การทำกิจกรรมหลังจากที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพและการฝึกอบรม การนำความรู้ไปปฏิบัติ การเพิ่มโอกาสด้านการผลิต ทำให้รายจ่ายลดลง หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น มีองค์ความรู้ด้านการรวมกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม และความต่อเนื่องของการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคด้านต่าง ๆ เป็นต้น

(๒) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ในเชิงตัวเลขและนำเสนอรายงานเป็นคำอธิบายประกอบตารางค่าทางสถิติโดยใช้สถิติพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

(๓) การวิเคราะห์ทัศนคติและความพึงพอใจ ได้ใช้มาตรวัดแบบ ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นเครื่องมือในการวัดข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อใช้วัดทัศนคติ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และความพึงพอใจ

ซึ่งวิธีการได้มาของมาตรวัดแบบลิเคิร์ทสเกลนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นได้หลายระดับ เช่น ๕ ระดับ ตัวอย่าง เช่น แบ่งคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ โดย ๕ เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด ๔ เท่ากับมาก ๓ เท่ากับปานกลาง ๒ เท่ากับน้อย และ ๑ เท่ากับน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์คะแนนเป็นช่วง ๆ มีวิธีคำนวณ ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนมากที่สุด} - \text{คะแนนน้อยที่สุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = \frac{5 - 1}{5}$$

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = 0.80$$

โดยที่ คะแนนมาก คือ คะแนนที่กำหนดมากที่สุด (๕ คะแนน)

คะแนนน้อย คือ คะแนนที่กำหนดน้อยที่สุด (๑ คะแนน)

จำนวนระดับ คือ ระดับการวัดที่กำหนด (๕ ระดับ)

๔) นิยามศัพท์เฉพาะ

(๑) กิจกรรมพัฒนาอาชีพ หมายถึง กิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานด้านเกษตรแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่ กิจกรรมที่ดำเนินงานเพื่อพัฒนาศูนย์สาธิต/จุดชมวิว พัฒนาพื้นที่ทรงงานฯ จำนวน ๖๐๐ ไร่ กิจกรรมส่งเสริมและฝึกอบรมในพื้นที่โครงการ จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ และพื้นที่ขยายผล จำนวน ๖ หมู่บ้าน ในตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ได้แก่ บ้านนาออก หมู่ ๑ บ้านห่างทางหลวง หมู่ ๒ บ้านผาสุก หมู่ ๓ บ้านสบมาง หมู่ ๔ บ้านห้วยล้อม หมู่ ๕ และบ้านห้วยลอย หมู่ ๖

(๒) การนำความรู้ไปปฏิบัติ หมายถึง การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติ ทั้งที่นำไปปฏิบัติเอง หรือรวมกลุ่มปฏิบัติ

(๓) บัควีต (Buckwheat) หมายถึง เมล็ดพืชหลังนาที่กรมการข้าวดำเนินการจัดทำให้เกษตรกรทดลองปลูกในพื้นที่โครงการฯ บัควีตเป็นอาหารพืชรากที่เทือกเขาหิมาลัย สามารถเติบโตได้บนที่สูง ซึ่งไม่สามารถปลูกพืชชนิดอื่น ๆ ได้ โดยเมล็ดเมื่อเอาเปลือกออกแล้วมาโม่เป็นแป้งใช้ทำอาหาร เช่น เกี๊ยว เส้นก๋วยเตี๋ยวและโซบะ และลำต้นใช้ทำหญ้าแห้งเลี้ยงสัตว์ได้ เนื่องจากมีกรดอะมิโนไลซีนสูง (กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๑๑ กันยายน ๒๕๖๓: <http://www.ricethailand.go.th/web/index.php>)

๒.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตามโครงการ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาอาชีพ ด้านการเกษตร ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้

บทที่ ๓
ผลการติดตาม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ ได้ดำเนินการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมภายใต้กิจกรรมพัฒนาอาชีพตามแผนปฏิบัติงานด้านเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เกี่ยวกับด้านปัจจัยนำเข้า ผลได้ และด้านผลกระทบระยะสั้น ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินการส่งเสริมและฝึกอบรม เพื่อเป็นข้อเสนอแนะประกอบพิจารณาการดำเนินกิจกรรมในระยะต่อไป รายละเอียดดังนี้

๓.๑ ด้านการบริหารจัดการ (M: Management)

๓.๑.๑ จำนวนครั้งในการจัดประชุมติดตามผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ การประชุมกำกับดูแลด้านการเกษตรระดับพื้นที่ มีการประชุมคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จำนวน ๓ ครั้ง

๓.๑.๒ องค์กรบริหารโครงการ

โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ดำเนินการโดยมีคณะทำงานด้านการเกษตร จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ คณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จังหวัดน่าน และคณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒

๑) คณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จังหวัดน่าน ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เขต ๑๖ เป็นที่ปรึกษา คณะทำงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านเป็นประธานคณะทำงาน ปลัดจังหวัดน่าน ท้องถิ่นจังหวัดน่าน ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๕ หน่วยงาน และหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

๒) คณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่านประกอบด้วย เกษตรจังหวัดน่านเป็นประธานคณะทำงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านหรือผู้แทน นายอำเภอที่เกี่ยวข้องหรือผู้แทน หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอหรือเทียบเท่าของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง กำนันท้องที่ที่เกี่ยวข้อง นายกองครปครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทนอำเภอที่เกี่ยวข้อง เกษตรอำเภอเฉลิมพระเกียรติและเกษตรอำเภอบ่อเกลือ เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางแผนการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิต ในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบดำเนินการรวมทั้ง เชื่อมโยงตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า โดยเสนอต่อคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดกับอำเภอบ่อเกลือ รวมทั้งความต้องการ ความพร้อมของเกษตรกร และความเหมาะสมของพื้นที่ ประสานงานกับ

หน่วยงานในพื้นที่ และปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการด้านการเกษตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม จัดเก็บและนำเข้าสู่ข้อมูลต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ จังหวัดน่าน กำหนดรายงานผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการด้านการเกษตร ฯ ทราบเป็นระยะ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๓ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้เข้ารับการส่งเสริมและฝึกอบรม

เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๕๕-๖๔ ปี ร้อยละ ๓๐.๐๐ รองลงมา อายุ ๔๕-๕๔ ร้อยละ ๒๗.๕๐ อายุ ๓๕-๔๔ ร้อยละ ๒๐.๐๐ อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๒๐.๐๐ เท่ากัน และอายุน้อยกว่า ๓๔ ปี ร้อยละ ๒.๕๐ รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑ ตารางที่ ๓.๑ อายุของเกษตรกร

ช่วงอายุ	ร้อยละ
๑๕ - ๒๔	-
๒๕ - ๓๔	๒.๕๐
๓๕ - ๔๔	๒๐.๐๐
๔๕ - ๕๔	๒๗.๕๐
๕๕ - ๖๔	๓๐.๐๐
๖๕ ขึ้นไป	๒๐.๐๐
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

ด้านการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ ๔๐.๐๐ รองลงมาไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ ๒๗.๕๐ มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๗.๕๐ และมัธยมศึกษาตอนต้นและปริญญาตรี ร้อยละ ๗.๕๐ เท่ากัน รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๒ ตารางที่ ๓.๒ ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๔๐.๐๐
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗.๕๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๗.๕๐
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๗.๕๐
สูงกว่าปริญญาตรี	-
อื่นๆ (ไม่ได้รับการศึกษา)	๒๗.๕๐
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย ๔ คน มีสัดส่วนเป็นแรงงาน ๒ คน และไม่เป็นแรงงาน ๒ คน รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๓

ตารางที่ ๓.๓ จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวน	คน/ครัวเรือน
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	๔
จำนวนสมาชิกที่ทำงาน	๒
จำนวนสมาชิกที่ไม่ทำงาน	๒

ที่มา : จากการสำรวจ

การแบ่งเกรดตามหลักเกณฑ์ของกรอบแนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าตนเองจัดเป็นเกษตรกรอยู่ในระดับใด ร้อยละ ๖๘.๙๗ รองลงมา ทราบว่าตนเองอยู่ในระดับเกรด C ร้อยละ ๑๓.๗๙ เกรด A ร้อยละ ๑๐.๓๔ และเกรด B ร้อยละ ๖.๙๐ รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๔

ตารางที่ ๓.๔ การแบ่งเกรดตามหลักเกณฑ์

ระดับเกรดตามเกณฑ์	ร้อยละ
เกรด A	๑๐.๓๔
เกรด B	๖.๙๐
เกรด C	๑๓.๗๙
เกรด D	-
ไม่ทราบ	๖๘.๙๗
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เกรด A (คะแนน ๘) เกรด B (คะแนน ๖-๗) เกรด C (คะแนน ๓-๕) เกรด D (คะแนน ๐-๒)

พื้นที่การดำเนินกิจกรรมการเกษตร พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่มีกิจกรรมการเกษตรอยู่ในพื้นที่ขยายผล ร้อยละ ๖๙.๕๗ ได้แก่ หมู่ ๒, ๓, ๔ และหมู่ ๕ รองลงมา มีกิจกรรมเกษตรในพื้นที่ทรงงาน ร้อยละ ๑๓.๐๔ พื้นที่ขยายผล บ้านนาออก (หมู่ ๑) ร้อยละ ๑๓.๐๔ และบ้านห้วยลอย (หมู่ ๖) ร้อยละ ๔.๓๕ รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๕

ตารางที่ ๓.๕ พื้นที่การดำเนินกิจกรรมการเกษตร

พื้นที่ดำเนินการกิจกรรมการเกษตร	ร้อยละ
พื้นที่ทรงงาน ๖	๑๓.๐๔
บ้านนาออก หมู่ ๑ ตำบลภูฟ้า (๑๐๐ ไร่)	๑๓.๐๔
บ้านห้วยลอย หมู่ ๖ ตำบลภูฟ้า (๕๐ ไร่)	๔.๓๕
พื้นที่ขยายผล อื่น ๆ	๖๙.๕๗
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

๓.๑.๔ การรับทราบข้อมูลการดำเนินโครงการส่งเสริมและฝึกอบรม

เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลการดำเนินโครงการจากผู้นำชุมชน ร้อยละ ๕๐.๐๐ รองลงมา รับทราบจากข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ร้อยละ ๔๒.๘๖ เพื่อนบ้านและชาวประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ ร้อยละ ๓.๕๗ เท่ากัน รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๖ ตารางที่ ๓.๖ การรับทราบข้อมูลข่าวสารการดำเนินโครงการ

ท่านได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ
ผู้นำชุมชน	๕๐.๐๐
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในพื้นที่	๔๒.๘๖
เพื่อนบ้าน	๓.๕๗
ทราบจากชาวประชาสัมพันธ์/สื่อมวลชน ในพื้นที่	๓.๕๗
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

๓.๑.๕ เหตุผลในการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรม

เกษตรกรผู้เข้ารับการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่เกิดจากการชักชวนของสมาชิกเพื่อนบ้านในหมู่เดียวกัน ร้อยละ ๓๕.๐๐ รองลงมาตั้งใจเข้ารับการฝึกอบรมด้วยตนเอง ร้อยละ ๒๗.๕๐ เจ้าหน้าที่ชักชวนให้เข้ารับการฝึกอบรม ๒๒.๕๐ และต้องการได้บอกรู้เพื่อพัฒนาชุมชน ร้อยละ ๑๕.๐๐ รายละเอียดตามตาราง ที่ ๓.๗

ตารางที่ ๓.๗ เหตุผลการเข้ารับการฝึกอบรม

เหตุผลการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรม	ร้อยละ
เกิดจากการชักชวนจากเพื่อนบ้าน	๓๕.๐๐
ตั้งใจสมัครเข้ารับการอบรมเอง	๒๗.๕๐
เจ้าหน้าที่ชักชวน	๒๒.๕๐
ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพ	๑๕.๐๐
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

๓.๒ ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input)

๓.๒.๑ งบประมาณ

การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จากการรายงานของหน่วยงานคณะทำงานด้านการเกษตรฯ และฝ่ายเลขานุการคณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔ หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานสังกัดกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมปศุสัตว์ กรมการข้าว กรมหม่อนไหม กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมวิชาการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานปฏิรูปที่ดิน สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และไม่รวมงบประมาณของกรมชลประทาน งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น ๘,๒๓๗,๓๔๐ บาท แบ่งเป็นงบปกติ จำนวน ๔,๕๕๗,๐๕๐ บาท ผลการเบิกจ่าย จำนวน

๔,๒๓๕,๘๓๓ บาท หรือร้อยละ ๙๒.๙๕ เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) จำนวน ๓,๖๘๐,๒๙๐ บาท ผลการเบิกจ่าย จำนวน ๑,๕๒๔,๖๐๘ บาท หรือร้อยละ ๔๑.๔๓ เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๘

ตารางที่ ๓.๘ การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานโครงการการศูนย์ภูฟ้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓

ที่	หน่วยงาน	วงเงินที่ได้รับจัดสรร			ผลเบิกจ่าย			คงเหลือ	หมายเหตุ
		ปกติ	กปร.	รวม	ปกติ	กปร.	รวม		
๑	กรมชลประทาน	-	๑,๙๖๕,๒๐๐	๑,๙๖๕,๒๐๐	***	***	***	***	***
๒	กรมพัฒนาที่ดิน	๒,๔๑๑,๕๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๒,๘๑๑,๕๐๐	๒,๔๑๑,๕๐๐	๓๙๒,๑๙๘	๒,๘๐๓,๖๙๘	๗,๘๐๒	จากหน่วยงานฯ
๓	กรมปศุสัตว์	๒๖๓,๐๐๐	๒๐๙,๓๙๐	๔๗๒,๓๙๐	๒๖๓,๐๐๐	๒๐๙,๓๙๐	๔๗๒,๓๙๐	-	จากหน่วยงานฯ
๔	กรมการข้าว	๑๗๐,๐๐๐	๑,๑๐๕,๗๐๐	๑,๒๗๕,๗๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๙๒๓,๐๒๐	๑,๐๙๓,๐๒๐	๑๘๒,๖๘๐	จากหน่วยงานฯ
๕	กรมหม่อนไหม	๑๐๓,๘๕๐	-	๑๐๓,๘๕๐	๑๐๓,๘๕๐	-	๑๐๓,๘๕๐	-	จากหน่วยงานฯ
๖	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๐๓,๐๐๐	-	๒๐๓,๐๐๐	๒๐,๓๐๐	-	๒๐,๓๐๐	๑๘๒,๗๐๐	จากหน่วยงานฯ
๗	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๔๓,๕๐๐	-	๔๓,๕๐๐	๔๓,๕๐๐	-	๔๓,๕๐๐	-	จากหน่วยงานฯ
๘	กรมประมง	๓๒๒,๘๐๐	-	๓๒๒,๘๐๐	๓๑๗,๘๗๙	-	๓๑๗,๘๗๙	๔,๙๒๑	จากหน่วยงานฯ
๙	กรมวิชาการเกษตร	๗๒,๐๐๐	-	๗๒,๐๐๐	๖๘,๔๐๔	-	๖๘,๔๐๔	๓,๕๙๖	จากหน่วยงานฯ
๑๐	สำนักงานปฏิรูปที่ดิน	๓๓๕,๔๐๐	-	๓๓๕,๔๐๐	๓๓๕,๔๐๐	-	๓๓๕,๔๐๐	-	จากหน่วยงานฯ
๑๑	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	ไม่มี	ไม่มี	-	-	-	-	-	จากหน่วยงานฯ
๑๒	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	๑๓๐,๐๐๐	-	๑๓๐,๐๐๐	-	-	-	๑๓๐,๐๐๐	ไม่มีการจัดสรรในจังหวัด
๑๓	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	๘๒,๐๐๐	-	๘๒,๐๐๐	๘๒,๐๐๐	-	๘๒,๐๐๐	-	จากหน่วยงานฯ
๑๔	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔๒๐,๐๐๐	-	๔๒๐,๐๐๐	๔๒๐,๐๐๐	-	๔๒๐,๐๐๐	-	จากหน่วยงานฯ
รวม		๔,๕๕๗,๐๕๐	๓,๖๘๐,๒๙๐	๘,๒๓๗,๓๔๐	๔,๒๓๕,๘๓๓	๑,๕๒๔,๖๐๘	๕,๗๖๐,๔๔๑	๕๑๑,๖๙๙	
ร้อยละ		-	-	-	๙๒.๙๕	๔๑.๔๓	๖๙.๙๓	-	

๒๑๑

ที่มา : ข้อมูลจากหน่วยงานคณะทำงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ, ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓

หมายเหตุ : *** อยู่ระหว่างรอข้อมูล

๓.๒.๒ การบริหารจัดการงบประมาณทันเวลา จากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่หน่วยงานส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๘๕.๗๑ เห็นว่าการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า อันเนื่องมาจากช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมามีเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID๑๙) จึงทำให้กระทบต่อการปฏิบัติงานระดับพื้นที่และส่วนกลางที่ต้องเว้นระยะห่างทางสังคม ทำให้ห้วงเวลาในการปฏิบัติของหน่วยงานต้องเลื่อนระยะเวลาออกไป และร้อยละ ๑๔.๒๙ เบิกจ่ายงบประมาณทันเวลา รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๙

ตารางที่ ๓.๙ การบริหารจัดการงบประมาณ

การบริหารจัดการงบประมาณ	ร้อยละ
เบิกจ่ายงบประมาณทันเวลา	๑๔.๒๙
เบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า	๘๕.๗๑
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

๓.๒.๓ กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ปี ๒๕๖๓

ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ กิจกรรมการพัฒนาอาชีพ ดำเนินงานใน ๓ พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ทรงงาน ฯ จำนวน ๖๐๐ ไร่ พื้นที่ดำเนินโครงการ จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ และพื้นที่ขยายผล (๖ หมู่บ้าน) กิจกรรมดังต่อไปนี้ (เอกสารรายงานการประชุมคณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ, ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๑) กิจกรรมพัฒนาอาชีพในพื้นที่ทรงงานฯ พื้นที่ศูนย์สาธิต จุดชมวิวและศูนย์สาธิตการสร้างตนเอง รวมจำนวน ๖๐๐ ไร่ มีหน่วยงานที่ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ดำเนินการสาธิตการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน จำนวน ๑๐ ต้น ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นที่สูง จำนวน ๑๗ ไร่ และสาธิตการปลูกผักในโรงเรือน จำนวน ๑ โรงเรือน

(๒) ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้ปลูกพืชหลังนา จำนวน ๑ แปลง กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้การเพิ่มผลผลิตข้าวนาดำ จำนวน ๑ แปลง

(๓) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน ดำเนินงานบริหารจัดการแปลงสาธิตการปลูกชาอู่หลง จำนวน ๑๐ ไร่

(๔) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ น่าน ดำเนินกิจกรรมเพาะเลี้ยงถั่วงอง ๑ รุ่น กิจกรรมบำรุงดูแลแปลงหม่อนผลสด จำนวน ๒๔๐ ต้น กิจกรรมบำรุงดูแลแปลงหม่อนทำชา จำนวน ๓๐๐ ต้น

(๕) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน ดำเนินกิจกรรมสาธิตการผลิตลูกสุกร จำนวน ๖๐ ตัว และการผลิตลูกสัตว์ปีก (เปิดเทศ,ไก่พื้นเมือง) จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว

(๖) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน ดำเนินการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำในพื้นที่เฉพาะและปล่อยในพื้นที่เฉพาะ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว

(๗) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ดำเนินกิจกรรมทดสอบสายพันธุ์กาแฟอาราบิก้า (แปลงเดิม) จำนวน ๕ ไร่ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีแปลงสาธิต/ แปลงต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพื้นเมือง จำนวน ๒ ไร่

(๘) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน ดำเนินกิจกรรมแนะนำสหกรณ์การเกษตรภูฟ้าพัฒนาฯ จำกัด จำนวน ๑ แห่ง อยู่ในระหว่างการดำเนินงาน

(๙) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดน่าน ดำเนินกิจกรรมการสอนและการจัดทำบัญชี และงบการเงินศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ จำนวน ๑ แห่ง

๒) กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ในพื้นที่จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ มีหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

(๑) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน ดำเนินกิจกรรมจัดทำแปลงสาธิตเรียนรู้ การปลูกหม่อนผลสด เป้าหมายเกษตรกร ๓๐ ราย ๓๐ ไร่ และสนับสนุนวัสดุสาธิตและฝึกปฏิบัติการดูแลรักษา หม่อนหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน ๑ ชุด

(๒) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ดำเนินกิจกรรมการจัดทำโสต จำนวน ๑๐๐ ชุด (เอกสารกาแพ ๒๐๐ ชุด และเอกสารพีชผัก ๒๐๐ ชุด) และจัดนิทรรศการ ต้อนรับเกษตรกร ผู้มาเยี่ยมชม/ ศึกษาดูงาน

(๓) ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ดำเนินกิจกรรมสนับสนุนการปลูกข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ เป้าหมายเกษตรกร ๓๐ ราย

(๔) สำนักงานเกษตรจังหวัดน่านและสำนักงานเกษตรอำเภอบ่อเกลือ ดำเนินกิจกรรม ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน จำนวน ๒๙ ไร่

(๕) โครงการชลประทานน่าน ดำเนินโครงการสร้างฝายห้วยลี้พร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

(๖) สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน ดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมหลักสูตร “การทำ การเกษตรอย่างยั่งยืน” เกษตรกรเป้าหมาย ๕๐ ราย พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต ต้นกล้าอะโวคาโด จำนวน ๕๐ ต้น และต้นกล้ามะม่วงโชคอนันต์ จำนวน ๒๐๐ ต้น (เกษตรกร ๑ ราย/๔ ต้น)

(๗) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน ดำเนินกิจกรรมขยายผลการปลูก ชาอู่หลงในพื้นที่โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ จำนวน ๑๐ ไร่ เกษตรกร ๑๐ ราย

๓) กิจกรรมพัฒนาอาชีพในพื้นที่ขยายผล มีหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

(๑) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน ดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงสุกรสู่เกษตรกร สนับสนุน พันธุ์ (รายละ ๑ ตัว) จำนวน ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๒๐ ตัว ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร (เกษตรกร ๕๐ ราย ๆ ละ ๑๐ ตัว) กิจกรรมทดสอบสาธิตอาหารสัตว์ในท้องถิ่น จำนวน ๘ ครั้ง สนับสนุนเครื่องผสมอาหารสัตว์ เครื่องหั่นพร้อมอุปกรณ์ จัดตั้งกองทุนอาหารสัตว์ จำนวน ๒ กลุ่ม (บ้านนาออกและบ้านห่างทางหลวง) สมาชิก กลุ่มละ ๑๐ ราย (รวม ๒๐ ราย) การฝึกอบรมกิจกรรมกองทุนอาหารสัตว์ เป้าหมาย ๒๐ ราย ส่งเสริมการเลี้ยง สุกร ๒ กลุ่ม ๔๐ ตัว กิจกรรมอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร เป้าหมาย ๒๐ ราย ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน ๕๐ ราย ๕๐๐ ตัว และกิจกรรมอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก เป้าหมาย ๕๐ ราย กิจกรรมอบรมเกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกร เป้าหมาย ๒๐ ราย

(๒) สำนักงานประมงจังหวัดน่าน ดำเนินการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการประมง เกษตรกร ๑๐๐ ราย กิจกรรมมอบปัจจัยพันธุ์สัตว์น้ำและอาหารสัตว์น้ำ จำนวน ๑๐๐ ราย ชุดบ่อดิน จำนวน ๗๕ ราย กระชังบกจำนวน ๒๕ ราย

(๓) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ดำเนินกิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ ผักพื้นเมือง ในพื้นที่บ้านห้วยลอยและบ้านห้วยกานต์ จำนวน ๖ กิโลกรัม กิจกรรมส่งเสริมการผลิตและ การกระจายพันธุ์กล้ามะนาว จำนวน ๒๐๐ ต้น และกาแพพันธุ์ปีกผีเสื้อ จำนวน ๓,๐๐๐ ต้น ในพื้นที่บ้าน นากอก

(๔) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน ดำเนินงานเสริมสร้างความเข้าใจการรวมกลุ่มรูปแบบ สหกรณ์ เกษตรกรเป้าหมาย ๑๖๐ ราย จำนวน ๖ กลุ่ม ในพื้นที่บ้านนาออก บ้านห่างทางหลวง บ้านผาสุก

บ้านสบมาง บ้านห้วยล้อมและบ้านห้วยลอย และฝึกอบรมสร้างความเข้าใจการรวมกลุ่มรูปแบบสหกรณ์
เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย จำนวน ๑ กลุ่ม ในพื้นที่บ้านท่าทางหลวง

(๕) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ
ในพื้นที่ขยายผลบ้านท่าทางหลวง เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย

(๖) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน (ไม่มีงบประมาณ) ดำเนินกิจกรรมสอน
แนะนำการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ บัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือน เป้าหมายจำนวน ๑๓ ราย และติดตามผล
การจัดทำบัญชีของเกษตรกรในพื้นที่แปลงต้นแบบ จำนวน ๗ รายขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

(๗) สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ดำเนินกิจกรรมสาธิตการทำปุ๋ยพืชสด ปอเทือง มะแฮะ
ในพื้นที่บ้านนากอก บ้านท่าทางหลวง บ้านห้วยลอย เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย ๕๐ ไร่ สาธิตการทำปุ๋ยใช้
น้ำหมักชีวภาพ ในหมู่บ้านห้วยลอย เกษตรกรจำนวน ๒๕ ราย ๕๐ ไร่ กิจกรรมสาธิตการใช้ปุ๋ยหมักสูตร
พระราชทาน ในพื้นที่บ้านนากอก บ้านท่าทางหลวงบ้านห้วยลอย เกษตรกรจำนวน ๔๔ ราย ๑๐๐ ไร่
การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่บ้านท่าทางหลวงเกษตรกรจำนวน ๔๗ ราย ๕๐๐ ไร่ และส่งเสริม
การปรับสภาพดินกรด (สนับสนุนปูนโดโลไมท์) เกษตรกรจำนวน ๓๓ ราย ๑๔ ไร่

(๘) ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ดำเนินกิจกรรมพัฒนาการปลูกข้าวนาดีแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม
จำนวน ๑ แปลง สนับสนุนการปลูกข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ เป้าหมายเกษตรกร ๓๐ ราย ในพื้นที่โครงการศูนย์
ภูฟ้าพัฒนาฯ (๑,๒๐๐ ไร่) จำนวน ๑ แปลง และส่งเสริมการปลูกพืชหลังนาในพื้นที่บ้านนากอก จำนวน ๒๕ ไร่
เกษตรกร ๕๐ ราย

(๙) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯน่าน ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสด
เพิ่มรายได้ เป้าหมายเกษตรกร ๕๐ ราย

(๑๐) สำนักงานเกษตรจังหวัดน่านและสำนักงานเกษตรอำเภอเอ่อเกลือ ดำเนินกิจกรรม
ส่งเสริมการเพาะเห็ดในโรงเรือน (นางรม,นางฟ้า) สนับสนุนขี้เลื่อย หัวเชื้อเห็ดและถุงพลาสติกในพื้นที่ขยายผล
บ้านท่าทางหลวง บ้านห้วยลอย จำนวน ๒,๐๐๐ ก้อน สนับสนุนวัสดุทำหัวเชื้อ ไตรโคเดอมา บิวเวอเรีย
ในพื้นที่บ้านห้วยลอย บ้านท่าทางหลวง และบ้านนากอก จำนวน ๕ แปลง ส่งเสริมการปลูกพืชผักและพืช
ตระกูลถั่ว พันธุ์ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชสมุนไพร เมล็ดพันธุ์ผัก ในพื้นที่บ้านห้วยลอย บ้านท่าทางหลวง และบ้าน
ห้วยกานต์ จำนวน ๒๐ ไร่ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ในพื้นที่บ้าน
ห้วยลอยและบ้านท่าทางหลวง จำนวน ๑ กลุ่ม

๓.๓ ด้านผลได้ (O: Output)

๓.๓.๑ เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตดังนี้
ร้อยละ ๗๐.๙๗ ได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต และร้อยละ ๒๙.๐๓ ได้รับการฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้
โดยเกษตรกรทุกรายได้นำปัจจัยการผลิตที่ได้รับและความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ รายละเอียดตามตาราง ที่

๓.๑๐

ตารางที่ ๓.๑๐ กิจกรรมที่ดำเนินการสนับสนุน

กิจกรรมการสนับสนุน	ร้อยละ
การฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้	๒๙.๐๓
การสนับสนุนปัจจัยการผลิต	๗๐.๙๗
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

๓.๔ ด้านผลกระทบ (E: Effect:)

๓.๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เข้ารับการส่งเสริมและฝึกอบรม พบว่า ภายหลังจากที่ได้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ ๕๐.๐๐ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ ๕๐.๐๐ เท่ากัน โดยกิจกรรมการเกษตรที่เปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงโดยมีการปลูกไม้ผล ร้อยละ ๓๗.๕๐ เช่น กล้วย เงาะ เป็นต้น ไม้ผลเศรษฐกิจ ร้อยละ ๒๙.๑๗ เช่น ชา กาแฟ เป็นต้น ไม้ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒.๕๐ และพืชผัก ร้อยละ ๑๒.๕๐ เท่ากัน ไม้เศรษฐกิจร้อยละ ๔.๑๗ และพืชไร่ ร้อยละ ๔.๑๗ เท่ากัน รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๑ ตารางที่ ๓.๑๑ การเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีพเกษตรกร

การเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีพเกษตรกรในปี ๒๕๖๓	ร้อยละ
เปลี่ยนแปลง	๕๐.๐๐
เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง	๕๐.๐๐
กิจกรรมที่ได้เปลี่ยนแปลง	-
พืชไร่	๔.๑๗
ไม้ผล	๓๗.๕๐
ไม้ผลเศรษฐกิจ ได้แก่ กาแฟ ชา เป็นต้น	๒๙.๑๗
ไม้เศรษฐกิจ	๔.๑๗
ไม้ป่าเศรษฐกิจ	๑๒.๕๐
พืชผัก	๑๒.๕๐
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้รับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรเพื่อการบริโภคและจำหน่าย ร้อยละ ๕๕.๐๐ รองลงมาเป็นการปลูกไว้เพื่อบริโภคอย่างเดียว ร้อยละ ๓๕.๐๐ และเพื่อจำหน่าย ร้อยละ ๑๐.๐๐ โดยการจัดจำหน่าย ร้อยละ ๓๘.๔๖ เป็นการขายเองที่บ้าน ร้อยละ ๓๐.๗๗ ขายให้กับศูนย์/ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฝึกอบรม ร้อยละ ๑๕.๓๘ พ่อค้าคนกลางมารับซื้อถึงบ้าน ร้อยละ ๗.๖๙ นำผลผลิตไปขายเองที่ตลาดนอกหมู่บ้าน และขายให้กับสหกรณ์ร้านค้าชุมชน ร้อยละ ๗.๖๙ รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๒

เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ภาพรวมของผลผลิตเท่าเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ ๖๕.๓๘ ภาพรวมของผลผลิตเกิดการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๔.๖๒ เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นเกษตรกรอยู่ในพื้นที่ขยายผลเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นช่วงเริ่มต้นในการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตร รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๓

ตารางที่ ๓.๑๒ วัตถุประสงค์การเปลี่ยนแปลงทางกิจกรรมเกษตร

วัตถุประสงค์การปลูก	ร้อยละ
เพื่อบริโภค	๓๕.๐๐
เพื่อบริโภคและจำหน่าย	๕๕.๐๐
เพื่อจำหน่าย	๑๐.๐๐
สถานที่จำหน่าย	
ขายที่บ้าน	๓๘.๔๖
ขายเองที่นอกตลาดนอกหมู่บ้าน	๗.๖๙
ขายให้กลุ่ม/สหกรณ์ชุมชน	๗.๖๙
พ่อค้าคนกลางมารับซื้อ	๑๕.๓๘
อื่น ๆ เช่น หน่วยงานที่ส่งเสริมฯ	๓๐.๗๗
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

ตารางที่ ๓.๑๓ ภาพรวมของผลกระทบด้านเศรษฐกิจ (ผลผลิต)

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ (ผลผลิต)	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	๓๔.๖๒
เท่าเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง	๖๕.๓๘
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๗๗.๖๓ มีรายได้จากการขายผลผลิตเกษตรลดลง เนื่องจาก ราคาผลผลิตไม่แน่นอนและลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๒๐.๓๗ มีรายได้เพิ่มขึ้น และร้อยละ ๒.๐๐ ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงของรายได้ เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๔

ตารางที่ ๓.๑๔ ภาพรวมของผลกระทบด้านเศรษฐกิจ (รายได้)

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ (รายได้)	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	๒๐.๓๗
เท่าเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง	๒.๐๐
ลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	๗๗.๖๓
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๖๓.๓๓ มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง ร้อยละ ๓๓.๓๓ มีการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น และร้อยละ ๓.๓๓ ยังคงมีการใช้ปัจจัยการผลิตเท่าเดิมเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

พบว่า กรณีการผลิตข้าว เกษตรกรที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตที่ลดลงนั้น เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกร ร้อยละ ๘๓.๓๓ ได้รับแจกเมล็ดพันธุ์จากหน่วยงานพัฒนาอาชีพ ร้อยละ ๑๖.๖๗

มีการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองได้ ร้อยละ ๖๐.๐๐ เป็นการผลิตปุ๋ยใช้เอง ร้อยละ ๔๐.๐๐ ได้รับสนับสนุนปุ๋ยจากหน่วยงานฯ และใช้แรงงานครัวเรือนตนเองเป็นหลักโดยไม่มีการจ้างแรงงาน รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๕

๓.๔.๒ ด้านสิ่งแวดล้อม

เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๕.๐๐ ได้รับการบริการจากแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น รองลงมาคือ มีการจัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ร้อยละ ๔๕.๐๐ และพบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๖๘.๔๒ ได้รับการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทั้งสภาพดิน น้ำและผืนป่า และอยู่ระหว่างการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๓๑.๕๘ รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๖

ตารางที่ ๓.๑๕ ภาพรวมของผลกระทบด้านเศรษฐกิจ (ต้นทุนการผลิต)

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ (ต้นทุนการผลิต)		ร้อยละ
เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา		๓๓.๓๓
เท่าเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง		๓.๓๓
ลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา		๖๓.๓๓
รวม		๑๐๐.๐๐
สินค้าข้าว	ค่าพันธุ์	ได้รับแจก ๘๓.๓๓
		เก็บพันธุ์ไว้เอง ๑๖.๖๗
ค่าปุ๋ย	ได้รับแจก	๔๐.๐๐
	ผลิตเอง	๖๐.๐๐
ค่าเตรียมดิน+ค่าปลูก		ใช้แรงงานเอง ๑๐๐.๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว+ค่าขนส่ง		ใช้แรงงานเอง ๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

ตารางที่ ๓.๑๖ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน	ร้อยละ
ท่านได้รับการบริการจากแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น	๕๕.๐๐
จัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	๔๕.๐๐
รวม	๑๐๐.๐๐
สิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ ป่า) ได้รับการฟื้นฟูหรือไม่	ร้อยละ
ได้รับ	๖๘.๔๒
อยู่ระหว่างการฟื้นฟู	๓๑.๕๘
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

๓.๔.๓ ด้านความยั่งยืน

ภาพรวมผลกระทบจากการเข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่เข้าร่วมโครงการจนถึงปัจจุบัน พบว่าเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๓.๓๓ มีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ ๑๖.๖๗ ยังเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

โดยผลกระทบที่เกษตรกรได้รับคือ ได้รับความสะดวกสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ร้อยละ ๓๑.๑๑ องค์กรความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๔.๔๔ มีการดำรงชีวิตแบบมีภูมิคุ้มกันเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ ๒๐.๐๐ รายได้หรือผลตอบแทน ร้อยละ ๘.๘๘ พื้นที่ป่าไม่ได้รับการฟื้นฟู ร้อยละ ๘.๘๘ และอื่น ๆ เช่น การพัฒนาอาชีพเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖.๖๗ เป็นต้น รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๗ ตารางที่ ๓.๑๗ ผลกระทบด้านความยั่งยืน

ภาพรวมผลกระทบตั้งแต่เข้าโครงการถึงปัจจุบัน	ร้อยละ
เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง	๑๖.๖๗
เปลี่ยนแปลง	๘๓.๓๓
สิ่งเปลี่ยนแปลง	
สิ่งอำนวยความสะดวก/โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ การสื่อสาร	๓๑.๑๑
องค์กรความรู้ที่เพิ่มขึ้น	๒๔.๔๔
รายได้หรือผลตอบแทน	๘.๘๘
การดำรงชีวิตแบบมีภูมิคุ้มกันเศรษฐกิจพอเพียง	๒๐.๐๐
พื้นที่ป่าไม่ได้รับการฟื้นฟู	๘.๘๘
อื่น ๆ เช่น การพัฒนาอาชีพเกษตรกรเพิ่ม	๖.๖๗
รวม	๑๐๐.๐๐

ที่มา : จากการวิเคราะห์

๓.๔.๔ ด้านความพึงพอใจ

ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมที่มีต่อภาพรวมโครงการอยู่ในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๘๕ พิจารณาตามรายการดังนี้ รายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑๘

ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานด้านเกษตรของโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๕๖ เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกรอยู่ในพื้นที่ขยายผลและอยู่ในระยะการเริ่มต้นปรับเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาอาชีพ

กิจกรรมพัฒนาอาชีพในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการฝึกอบรมมีประโยชน์ต่อการปรับใช้ในแปลง พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๕๖ เนื่องจากเกษตรกรยังอยู่ในระยะการเริ่มต้นปรับเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาอาชีพ

ภาพรวมของความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมและฝึกอบรม พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๗๘

การได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๖๕

การดำเนินงานโครงการมีผลทำให้พื้นที่ป่าได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๙๒

การดำเนินงานโครงการมีผลทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ พบว่า
เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๘๕

การดำเนินงานโครงการมีผลทำให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พบว่า เกษตรกร
ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับมากด้วยค่าคะแนน ๔.๐๘

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการเพื่อประโยชน์
ชุมชน พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับมากด้วยค่าคะแนน ๔

การมีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและ
ฝึกอบรมพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๘๕

ควรมีการดำเนินงานด้านเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
ในระยะต่อไป เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจในระดับมากด้วยค่าคะแนน ๔.๒๖

ตารางที่ ๓.๑๘ ระดับความพึงพอใจต่อภาพรวมโครงการ

รายการ	ความพึงพอใจต่อภาพรวมโครงการ					ค่าคะแนน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๑. ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานด้านเกษตรของโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ	๓.๗๐	๔๘.๑๕	๔๘.๑๕	-	-	๓.๕๖
๒. กิจกรรมพัฒนาอาชีพในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการฝึกอบรมมีประโยชน์ต่อการปรับใช้ในแปลง	-	๕๙.๒๖	๓๗.๐๔	๓.๗๐	-	๓.๕๖
๓. ภาพรวมของความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมและฝึกอบรม	๗.๔๑	๖๒.๙๖	๒๙.๖๓	-	-	๓.๗๘
๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ	-	๖๕.๓๘	๓๔.๖๒	-	-	๓.๖๕
๕. การดำเนินงานโครงการมีผลทำให้พื้นที่ป่าได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู	๓.๘๕	๘๔.๖๒	๑๑.๕๔	-	-	๓.๙๒
๖. การดำเนินงานโครงการฯมีผลทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งน้ำ	-	๘๔.๖๒	๑๕.๓๘	-	-	๓.๘๕
๗. การดำเนินงานโครงการมีผลทำให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	๑๑.๕๔	๘๔.๖๒	๓.๘๕	-	-	๔.๐๘
๘. โครงการฯเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของชุมชน	๗.๖๙	๘๔.๖๒	๗.๖๙	-	-	๔.๐๐
๙. การมีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ	๑๑.๕๔	๖๙.๒๓	๑๕.๓๘	-	๓.๘๕	๓.๘๕
๑๐. ควรมีการดำเนินงานด้านเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ ในระยะต่อไป	๓๓.๓๓	๕๙.๒๖	๗.๔๑	-	-	๔.๒๖
เฉลี่ย	-	-	-	-	-	๓.๘๕

ที่มา: จากการวิเคราะห์

บทที่ ๔

สรุป ปัญหา ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุป

การติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมภายใต้กิจกรรมพัฒนาอาชีพตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงผลการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติเกิดผลได้และผลกระทบอย่างไร ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแนวทางดำเนินงานในระยะต่อไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมจากกิจกรรมพัฒนาอาชีพ ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๖๘ ราย ผลการติดตามสรุปได้ดังนี้

๔.๑.๑ ด้านการบริหารจัดการ ดำเนินการโดยมีคณะทำงานด้านการเกษตร จำนวน ๒ คณะ ประกอบด้วย ๑) คณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน และ ๒) คณะทำงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ทั้ง ๒ คณะมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางแผนการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบดำเนินการรวมทั้ง เชื่อมโยงตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า โดยเสนอต่อคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดกับอำเภอบ่อเกลือ รวมทั้งความต้องการความพร้อมของเกษตรกร และความเหมาะสมของพื้นที่ ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ และปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการด้านเกษตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม จัดเก็บและนำเข้าข้อมูลต่าง ๆ ตามที่คณะทำงานด้านการเกษตรฯ จังหวัดน่าน รายงานผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคต่อคณะทำงานด้านการเกษตรฯ ทราบเป็นระยะ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ การประชุมกำกับดูแลด้านการเกษตรระดับพื้นที่ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีการประชุมคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จำนวน ๓ ครั้ง

๔.๑.๒ ด้านปัจจัยนำเข้า งบประมาณตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นการค้าดำเนินงานภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๘ ข้อมูลเดือนกันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔ หน่วยงาน งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น ๘,๒๓๗,๓๔๐ บาท (ไม่รวมงบประมาณของกรมชลประทาน) แบ่งเป็นงบปกติ จำนวน ๔,๕๕๗,๐๕๐ บาท ผลการเบิกจ่าย จำนวน ๔,๒๓๕,๘๓๓ บาท หรือร้อยละ ๙๒.๙๕ เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร งบจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) จำนวน ๓,๖๘๐,๒๙๐ บาท ผลการเบิกจ่าย จำนวน ๑,๕๒๔,๖๐๘ บาท หรือร้อยละ ๔๑.๔๓ เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๔.๑.๓ ด้านผลได้ ผลการส่งเสริมและฝึกอบรมพื้นที่ทรงงาน ฯ จำนวน ๑๒๗ ราย และพื้นที่ขยายผล จำนวน ๑๐๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๒๒๗ ราย เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๗๐.๙๗ ได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต และร้อยละ ๒๙.๐๓ ได้รับการฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยทั้งหมดได้นำความรู้ที่ได้รับและปัจจัยการผลิตไปปฏิบัติและใช้ประโยชน์

๔.๑.๔ ด้านผลกระทบระยะสั้น

๑) ด้านเศรษฐกิจ ภาพรวมของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ภายหลังจากที่ได้นำไปปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ ๕๐.๐๐ และไม่เปลี่ยนแปลง ร้อยละ ๕๐.๐๐ โดยกิจกรรมการเกษตรที่เปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงด้วยการปลูกไม้ผล ไม้ผลเศรษฐกิจ อาทิ ขา กาแฟ จึงทำให้ภาพรวมผลผลิตยังไม่มีเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ที่อยู่ในพื้นที่ ขยายผลยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นที่จะเรียนรู้และปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตร ร้อยละ ๖๓.๓๓ มีการใช้ปัจจัย การผลิตลดลงจากปีที่ผ่านมาทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง อาทิ กรณีการผลิตข้าว ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๘๓.๓๓ ได้รับแจกเมล็ดพันธุ์จากหน่วยงานพัฒนาอาชีพ ร้อยละ ๑๖.๖๗ มีการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง ภาพรวมรายได้ของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๗๗.๖๓ มีรายได้จากการขายผลผลิตเกษตรลดลง จากปีที่ผ่านมา เนื่องจากราคาผลผลิตลดลง ร้อยละ ๒๐.๓๗ มีรายได้เพิ่มขึ้น และร้อยละ ๒.๐๐ ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงของรายได้เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

๒) ด้านสิ่งแวดล้อม เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๕๕.๐๐ ได้รับการบริการจากแหล่งน้ำเพิ่มขึ้นและมีการจัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำร้อยละ ๔๕.๐๐ โดยผู้ผ่านการส่งเสริม และฝึกอบรม ร้อยละ ๖๘.๔๒ ได้รับการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทั้งสภาพดิน น้ำและฝืนป่า และร้อยละ ๓๑.๕๘ อยู่ระหว่างการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

๓) ด้านความยั่งยืน ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมตั้งแต่ เข้าร่วมโครงการจนถึงปัจจุบัน ร้อยละ ๘๓.๓๓ มีการเปลี่ยนแปลง และยังคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๖.๖๗ ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ร้อยละ ๓๑.๑๑ มีการเปลี่ยนแปลงโดยได้รับความสะดวก สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ร้อยละ ๒๔.๔๔ องค์ความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐.๐๐ มีการดำรงชีวิตแบบ มีภูมิคุ้มกันเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ ๘.๘๘ มีรายได้หรือผลตอบแทน ร้อยละ ๘.๘๘ สภาพพื้นที่ป่าไม่ได้รับการฟื้นฟู และร้อยละ ๖.๖๗ ได้รับการพัฒนาอาชีพเกษตร

๔) ด้านความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อภาพรวมการดำเนินงานโครงการ ระดับปานกลางด้วยค่าคะแนน ๓.๘๕ โดยมีความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานด้าน เกษตรของโครงการ กิจกรรมพัฒนาอาชีพในการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ภาพรวมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้ การส่งเสริมและฝึกอบรม การได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการทำให้พื้นที่ป่าได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และ เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง และพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ มีผลทำให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการเพื่อประโยชน์ชุมชน มีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโครงการและควรมีการดำเนินงานด้าน การเกษตรของโครงการในระยะต่อไปอยู่ในระดับมาก

๔.๒ ปัญหา ข้อค้นพบ

๔.๒.๑ เกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ ยังขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง โดยตั้งแต่เดือนมีนาคม – พฤษภาคม จะมีความแห้งแล้งมาก ทำให้พืชผลเสียหาย

๔.๒.๒ ผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด สืบเนื่องจากฤดูกาลและสภาพอากาศ ที่เปลี่ยนแปลงส่งกระทบกับผลผลิต ทำให้ผลผลิตน้อยและไม่ได้คุณภาพและไม่เพียงพอกับความ ต้องการของตลาด เช่น กลัวยน้ำว่า เป็นต้น

๔.๒.๓ ในช่วงฤดูกาลผลิตเกษตรกรส่วนใหญ่จะขาดเงินทุนหมุนเวียน

๔.๒.๔ การกำหนดพื้นที่โครงการและเกษตรกรเป้าหมาย ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ ที่ไม่ชัดเจนอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบูรณาการของหน่วยงานในระดับพื้นที่

๔.๒.๕ การออกแบบกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาอาชีพ ภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ หน่วยงานบูรณาการในระดับพื้นที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการบูรณาการด้านการเกษตร และการปฏิบัติงานภายใต้โครงการยังคงเป็นการดำเนินงานตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

๔.๓ ข้อเสนอแนะ

๔.๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันหาแนวทางสนับสนุนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ เช่น มีระบบท่อส่งน้ำ แหงค์เก็บน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดแล้ง

๔.๓.๒ คณะทำงานด้านเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมกันวางแผนการพัฒนาอาชีพโดยพิจารณา Crop การผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับภูมิประเทศและภูมิสังคม และเน้นถึงความต้องการตลาดและแรงจูงใจในระยะยาว อาทิ ราคา แหล่งจำหน่ายผลผลิตเพื่อความเป็นได้ในการต่อยอดธุรกิจชุมชนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาอาชีพด้านอื่น นอกจากพืชผัก เช่น การเลี้ยงปศุสัตว์เศรษฐกิจที่สร้างมูลค่าบนพื้นที่สูง หรือพืชหลังนา เช่น บัควีต เป็นต้น เพื่อเป็นแหล่งผลิตสินค้าสร้างอัตลักษณ์บนพื้นที่สูง

๔.๓.๓ คณะทำงานด้านเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อการออมและเสริมสร้างความเข้มแข็ง

๔.๓.๔ ควรมีการกำหนดเกษตรกรเป้าหมายในพื้นที่ขยายผลร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับกับแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ ที่ได้แบ่งเกรดของเกษตรกรไว้แล้ว โดยพิจารณาถึงความพร้อมของเกษตรกรและความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง เพื่อจัดสรรกิจกรรมพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๔.๒.๕ ควรมีทีมงาน (Staff) จากหน่วยงานบูรณาการในระดับพื้นที่ ร่วมกันออกแบบกิจกรรมพัฒนาอาชีพ ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ โดยยึดพื้นที่และเกษตรกรเป็นผู้รับบริการ และกำหนดหลักสูตร/กิจกรรมที่สอดคล้องกับภูมิประเทศและภูมิสังคมเพื่อให้หน่วยงานมีการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- เกษม ศิริสุโขตม. (๒๕๕๐). การประเมินโครงการ. ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. กรุงเทพมหานคร.
- รัตน์ะ บัวสนธิ์. (๒๕๕๐). การประเมินผลโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์คอมแพคท์พริมท์ จำกัด.
- สมคิด พรหมจ้อย. (๒๕๕๐). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จตุพรดีไซน์.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน. เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอป่อเกลือ จังหวัดน่าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓. (๒๕๖๓).
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน. เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอป่อเกลือ จังหวัดน่าน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓. (๒๕๖๓).
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. บทสรุปผู้บริหาร เอกสารประกอบการประชุมการขับเคลื่อนโครงการบูรณาการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓. (๒๕๖๓).
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๐). การเก็บรวบรวมข้อมูลและเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๐). การติดตามโครงการ. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๐). คู่มือวิทยากรการฝึกอบรม หลักสูตร การติดตามและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร.

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่ ๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระดับพื้นที่ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อน และปฏิบัติงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนา ที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่ตามพระราชดำริและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามคำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน ๒ คณะ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต ๑๖	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	ประธานคณะทำงาน
๓. ปลัดจังหวัดน่านหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. ท้องถิ่นจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๗	คณะทำงาน
๗. เกษตรจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๘. ปศุสัตว์จังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๙. ประมงจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๐. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๑. สหกรณ์จังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๒. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	คณะทำงาน
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน	คณะทำงาน
๑๔. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานน่าน	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน	คณะทำงาน
๑๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน	คณะทำงาน

๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๘. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวแพร่	คณะทำงาน
๑๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน	คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	คณะทำงาน
๒๒. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๒๓. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓	คณะทำงาน
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่	คณะทำงาน
๒๕. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	คณะทำงาน และเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการเกษตรระยะสั้น ปานกลาง และยาว ที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแนวพระราชดำริ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานศึกษา ทดลอง วิจัย การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเชื่อมโยงตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า โดยสามารถวัด และประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดเก็บ และประมวลผล ข้อมูลการดำเนินงานโครงการทั้งมิติพื้นที่ และเกษตรกรอย่างเป็นระบบ

๓. ควบคุม กำกับ และขับเคลื่อนภารกิจงานด้านการเกษตรของส่วนราชการในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปตามแผนงาน และเป้าหมายที่กำหนด

๔. ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประเมินผลด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอลำดวนพระเกียรติ จังหวัดน่าน

องค์ประกอบ

๑. เกษตรจังหวัดน่าน	ประธานคณะทำงาน
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๓. นายอำเภอที่เกี่ยวข้องหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือเทียบเท่าของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่อำเภอที่เกี่ยวข้อง	คณะทำงาน
๕. กำนันท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	คณะทำงาน
๖. นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทนอำเภอที่เกี่ยวข้อง	คณะทำงาน

๗. เกษตรอำเภอ...

๗. เกษตรอำเภอลำปาง

คณะทำงาน
และเลขานุการ

๘. เกษตรอำเภอบ่อเกลือ

คณะทำงาน
และเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ปฏิบัติตามแนวทางและแผนการดำเนินงานโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนา ที่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานศึกษา ทดลอง วิจัย การพัฒนาคุณภาพชีวิต ในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดำเนินการ รวมทั้ง เชื่อมโยงตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า โดยเสนอต่อคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน

๒. ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัด กับอำเภอบ่อเกลือ รวมทั้งความต้องการ ความพร้อมของเกษตรกร และความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรายบุคคลให้เป็นเกษตรกรต้นแบบด้านต่างๆ (Smart Farmer) ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดำเนินการ

๓. ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ และปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการด้านการเกษตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม

๔. จัดเก็บและนำเข้าข้อมูลต่างๆ ตามที่คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ฟ้าพัฒนา จังหวัดน่านกำหนด รวมทั้ง รายงานผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคต่อคณะทำงานฯ ทราบเป็นระยะ

๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานอนุกรรมการด้านการเกษตร

โครงการศูนย์ฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

462

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่
 เลขที่ 2147
 วันที่ 8 ต.ค. 67
 เวลา 09.30

ที่ กษ ๐๒๒๔ นน/ว ๕๑๐

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
 ศาลากลางจังหวัดน่าน ชั้น ๕
 ถนนน่าน-พะเยา นน ๕๕๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอส่งสรุปประเด็นคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
 ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปประเด็นประชุมฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ได้จัดประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมเจ้าฟ้าอัครภานุภณ ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดน่าน เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการ ฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ และการดำเนินงานโครงการในระยะต่อไป นั้น

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ได้สรุปประเด็นการประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งสรุปประเด็นการประชุมดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง จักขอบคุณมาก

ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นางจันทิรา โยธิการ

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

ขอแสดงความนับถือ

(นางจันทิรา โยธิการ)

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ

โทร. ๐ ๕๕๗๑๖๔๑๘ - ๙

8 กค 67

8 กค 67
 (นางสมพวงค์ ทนุรักษ์วงศ์)
 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
 วิชาการเกษตร แผนผู้ดำเนินการสำนักงาน
 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒

บัญชีแนบท้าย

๑. ปลัดจังหวัดน่านหรือผู้แทน
๒. ท้องถิ่นจังหวัดน่าน
๓. ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๗
๕. เกษตรจังหวัดน่าน
๖. ปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๗. ประมงจังหวัดน่าน
๘. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดน่าน
๙. สหกรณ์จังหวัดน่าน
๑๐. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ น่าน
๑๒. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานน่าน
๑๓. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
๑๕. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
๑๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวแพร่
๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
๑๙. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน
๒๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓
๒๒. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่

สรุปประเด็นการประชุม
 คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
 ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมเจ้าฟ้าอัครวรปัญญาชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

*****

ตามที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ได้จัดประชุมคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมเจ้าฟ้าอัครวรปัญญาชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านได้สรุปประเด็นดังนี้

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงานรับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
๑.	เรื่องสืบเนื่องจากการประชุม ฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ ผลการดำเนินงานด้านการเกษตรในพื้นที่ทรงงาน ๑,๒๐๐ ไร่ เกษตรกร ๑๒๗ ราย ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒	ให้หน่วยงานดำเนินการส่งเสริมอาชีพจัดส่งรายชื่อเกษตรกรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้หรือปัจจัยการผลิตแล้วเสร็จให้ฝ่ายเลขานุการภายในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ทางแอปพลิเคชันไลน์ กลุ่มคณะทำงาน กษ.(ศกน) หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Email : paco_nan@opsmoac.go.th เพื่อปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร	-กษจ. -ปศจ. -ปมจ. -สปก. -สกจ. -สตส. -ศมม. -ชป. -พต. -ศวพ. -ศสพ. -ศวช. -ศพจ. -สศก.๒ -ชป.ภูฟ้า	

/ลำดับ....

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงาน รับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
๒.	ความก้าวหน้าโครงการสำรวจ วิเคราะห์ และจัดทำฐาน ข้อมูลด้านการเกษตรเพื่อ ออกแบบและพัฒนาสร้าง รายได้ให้กับเกษตรกรราย แปลงในพื้นที่นำร่องโครงการ ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ และพื้นที่ ขยายผล	รับทราบ โครงการศูนย์ ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ (กรมชลประทาน) หน่วยงาน ดำเนินการได้รับการอนุมัติ โครงการแล้ว งบประมาณ ๑,๙๙๒,๐๐๐ บาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดสรร งบประมาณ	โครงการศูนย์ภูฟ้า พัฒนาอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ (กรมชลประทาน)	
๓.	ติดตามความก้าวหน้าการ ดำเนินงานส่งเสริมการสร้าง แปลง GAP หม่อนผลสด จำนวน ๑๐ ราย	รับทราบ/ผลดำเนินการคัดเลือก เกษตรกรครบ ๑๐ ราย แล้วเสร็จ อยู่ในระหว่างตรวจสอบของ คณะกรรมการให้การรับรอง	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติ ฯ น่าน	
๔.	ติดตามความก้าวหน้างานวิจัย การเพาะเลี้ยงถั่วงูไส้ทอง	รับทราบ/ผลความก้าวหน้า ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติ ฯ น่าน ได้ส่งเสริมการ ปลูกถั่วงู จำนวน ๒ รุ่น ได้ผลผลิตและแปรรูปเป็น ชา ๘๐ ห่อ จำหน่ายได้เป็นเงิน จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท แปรรูป เป็น สบู่ ๒๕๐ ก้อน จำหน่ายได้ เป็นเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติ ฯ น่าน	
๕.	พิจารณาผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการโครงการศูนย์ภูฟ้า พัฒนา ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ด้านการเกษตร แบบบูรณาการ (ประจำเดือน มิถุนายน)	(๑)ให้หน่วยงานดำเนินการ ส่งเสริมอาชีพจัดส่งรายชื่อ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้ หรือปัจจัยการผลิตแล้วเสร็จให้ ฝ่ายเลขานุการ ฯ ภายใน วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ทางแอปพลิเคชันไลน์ กลุ่ม คณะทำงาน กษ.(ศกน) หรือทาง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Email : paco_nan@opsmoac.go.th เพื่อปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร	-กษจ. -ปศจ. -ปมจ. -สปก. -สกจ. -สตส. -ศมม. -ชป. -พต. -ศวพ. -ศสพ. ,ศวช. ,ศพจ. , สศก.๒ , ชป.ภูฟ้า	

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงานรับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
		(๒) ที่ประชุมเสนอฝ่ายเลขานุการ ปรับแก้แบบรายงานผลการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ด้านการเกษตร ตามพื้นดำเนินการ ๓ พื้นที่ ได้แก่ ๑.) พื้นที่ศูนย์สาธิต (๖๐๐ ไร่) ๒.) พื้นที่ทรงงาน (๑,๒๐๐ไร่) และ ๓.) พื้นที่ขยายผล และเพิ่มเติมแหล่งที่มาของ งบประมาณ ได้แก่ งบปกติ หรือ งบ กปร และให้มีการแสดง เครื่องหมาย / ในช่องแหล่งที่มา งบประมาณด้วย	-กษจ. -ปศจ. -ปมจ. -สปก. -สกก. -สตส. -คมม. -ชป. -พต. -ควพ. -คสพ. -ควช. -ศพจ. , สศก.๒ , ชป.ภูฟ้า	
๖.	พิจารณาแผนกิจกรรม (Active/ Passive Income) ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๘	(๑) ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ พิจารณา แผนงาน/กิจกรรมด้าน การเกษตร (Active + Passive Income) เกษตรกรต้นแบบ ๑๓ ราย โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ฯ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ หากหน่วยงานใดมี แผนงาน/กิจกรรม เพิ่มเติมให้แจ้ง ฝ่ายเลขานุการให้ทราบเพื่อปรับ แผนงาน ภายใน วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ทางแอปพลิเคชันไลน์ กลุ่ม คณะทำงาน กษ.(ศภน) หรือทาง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Email : paco_nan@opsmoac.go.th	-กษจ. -ปศจ. -ปมจ. -สปก. -สกก. -สตส. -คมม. -ชป. -พต. -ควพ. -คสพ. -ควช. -ศพจ. -สศก.๒ -ชป.ภูฟ้า	
		(๒) ให้หน่วยงานรับผิดชอบพิจารณา แผนงาน/กิจกรรมและหน่วยงาน รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการ กิจกรรม Passive Income ดังนี้ - การเลี้ยงผึ้ง - การเพาะเห็ด - การเลี้ยงหนอนรด่วน	กษจ. ควพ. คสพ.	

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงานรับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
		<ul style="list-style-type: none"> - พืชสมุนไพร - ส่งเสริมการปลูกป่า - ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ป่า - ส่งเสริมการเลี้ยงปลามัน 	ศวพ.ศวพ. ปศจ. ปมจ. , ศพจ	
๗.	พิจารณาแผน,ผลการ ดำเนินงาน พื้นที่ขยายผลโครงการ ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ บ้านท่าทางหลวงและ บ้านห้วยลอยประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	ให้หน่วยงานรับผิดชอบในการ ดำเนินการพิจารณาตรวจสอบ ข้อมูล/จัดทำแผนพัฒนาการเกษตร บ้านขยายผล (บ้านนาออก, บ้านท่าทางหลวง,บ้านผาสุก, บ้านสบมาง,บ้านห้วยล้อม และ บ้านห้วยลอย) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ (ระยะ ๕ ปี) ให้ฝ่ายเลขา ฯ ภายใน วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อ เตรียมการจัดประชุมวิพากษ์แผน ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓	-กษจ. -ปศจ. -ปมจ. -สปก. -สกก. -สตส. -คम्म. -ชป. -พต. -ศวพ. -ศสพ. -ศวข. -ศพจ. , สศก.๒ , ชป.ภูฟ้า	
๘.	พิจารณากำหนดการ ประชุมคณะกรรมการด้าน การเกษตรโครงการ ศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓	เห็นชอบให้กำหนดจัดประชุม คณะทำงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดน่าน	
๙.	กำหนดการลงพื้นที่ของ ผู้ตรวจราชการ ฯ (นายวีรชาติ เชื้อนรัตน์) วันที่ ๒๗ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓	ที่ประชุมรับทราบ และมอบหมายให้ ผู้แทน สถานีพัฒนาที่ดินน่าน เป็น หน่วยงานนำเสนอข้อมูลแผนที่ โครงการในการติดตามผลงาน ดังกล่าว	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	

542

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
เลขที่ ๑496
วันที่ 4 สิงหาคม ๒๕๖๓
เรื่อง 1519

ที่ กษ๐๒๒๔ นน/ว ๔๕๖

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
ศาลากลางจังหวัดน่าน ชั้น ๔
ถนนน่าน-พะเยา นน ๕๕๐๐๐

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอส่งสรุปประเด็นคณะกรรมการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

เรียน ข้าราชการกรมแผนนแพทย์

อ้างถึง หนังสือที่ กษ๐๒๒๔ นน/ว ๔๕๖ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปประเด็นประชุมฯ

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ได้จัดประชุมคณะกรรมการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมเจ้าฟ้าอัครวรปัญญา ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดน่าน เพื่อวิพากษ์แผนพัฒนาโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นั้น

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ได้สรุปประเด็นการประชุมคณะกรรมการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งสรุปประเด็นการประชุมดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง จักขอบคุณมาก

เรียน ผอ.สศท.๒

✓ เพื่อโปรดทราบ

✓ เพื่อโปรดพิจารณา / กษ๐๒๒๔ นน/ว ๔๕๖

ขอแสดงความนับถือ

(นางจันทิรา โยธินทร)

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

(นางสาวกรรณิการ์ นิลน)

นักจัดการงานระบบข้อมูลสารสนเทศ

จังหวัดน่าน

คุณกรรณิการ์ นิลน
- โปรดส่งเอกสารนี้
มาที่
นิตยภัต
๒๕๖๓

คุณ / นน, ๕๖๓, เพื่อโปรดทราบ

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ

โทร. ๐ ๕๔๗๑๖๔๑๘ - ๘

รายนามตามแนบ

๑. ปลัดจังหวัดน่านหรือผู้แทน
๒. ท้องถิ่นจังหวัดน่าน
๓. ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๗
๕. เกษตรจังหวัดน่าน
๖. ปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๗. ประมงจังหวัดน่าน
๘. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดน่าน
๙. สหกรณ์จังหวัดน่าน
๑๐. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ น่าน
๑๒. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานน่าน
๑๓. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
๑๕. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
๑๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวแพร่
๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
๑๙. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน
๒๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓
๒๒. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่
๒๓. ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สรุปประเด็นการประชุม
 คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ
 ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

วันพุธที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมเจ้าฟ้าอัทธวรปัญญาชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

*****

ตามที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ได้จัดประชุมคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมเจ้าฟ้าอัทธวรปัญญาชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ได้สรุปประเด็นดังนี้

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ	หมายเหตุ
๑.	เรื่องรับรองรายงานการประชุม ฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓	รับทราบ/เห็นชอบ	สนง.กษ.น่าน	
๒.	หลักการพัฒนาด้านการเกษตรภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ	(๑) ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงาน (๒) กำหนดกลุ่มผู้รับบริการชัดเจน (๓) สร้างกระบวนการเรียนรู้ทั้งบุคลากรภาครัฐ เกษตรกรและประชาชน (๔) ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างเศรษฐกิจจากฐานราก - ใช้ทรัพยากร VRIO ของพื้นที่เป็นฐานเศรษฐกิจ - สร้างเศรษฐกิจจากฐาน VRIO ด้วย BMC - VALUE CREATION - KNOWLEDGE BASED ECONOMY - LOCAL ECONOMY	สนง.กษ.น่าน	

/ลำดับ...

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงาน รับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
		<ul style="list-style-type: none"> - BIO BASED ECONOMY - CIRCULAR ECONOMY - SHARING ECONOMY (๕) สร้างอาชีพที่ใช้ทรัพยากร เกื้อกูลกันในทุกมิติ (๖) เพิ่มสัดส่วนรายได้ที่เป็น PASSIVE INCOME ให้มากขึ้น (๗) สร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ของสังคมทุกระดับ ให้เกิด AGRICULTURAL COVERNANCE และ SOCIAL RESPONSIBILITY		
๓.	กรอบแนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ ภูฟ้าพัฒนา ฯ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าประสงค์หลัก ในการดำเนินงาน โดยในแต่ละเป้าประสงค์หลักได้ กำหนดยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดที่ ใช้ในการดำเนินงานตามกรอบ แนวทาง ฯ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตาม กรอบแนวทางที่กำหนดไว้	หน่วยงาน คณะทำงาน โครงการ ฯ ร่วมบูรณาการ	
๔.	การขับเคลื่อนแผนงาน/กิจกรรม ด้านการเกษตร แบบ Active + Passive Income ในพื้นที่ทรงงาน เกษตรกรต้นแบบ ๑๓ ราย	พื้นที่ทรงงาน (เกษตรกร ๑๒๗ ราย) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินกิจกรรมในลักษณะ พาคิด พาทำ ร่วมกันระหว่างเกษตรกรและ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ศูนย์สาธิตการสร้าง ตัวเอง ฯ และนำความรู้ที่ได้รับปฏิบัติ ในแปลงตนเอง ขณะนี้อยู่ระหว่าง การเสนอแผนงานต่อสำนักงานปลัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณา ให้ความเห็นชอบ (๑) กิจกรรมการเลี้ยงผึ้ง (โดยการจ้างแรงงานเกษตรกรใน การผลิตกล่อง + ซาตั้งเลี้ยงกล่อง และร่วมกันดำเนินการล่อผึ้งพื้นถิ่น	สำนักงาน ปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงาน รับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
		<p>(ฝั่งโขง) และการจัดการดอกไม้ สำหรับการเลี้ยงผึ้ง (ฟักทอง) : กรมส่งเสริมการเกษตร</p> <p>(๒) กิจกรรมจัดการ/ดูแลรักษา/เพิ่ม ประสิทธิภาพกล้วย (จ้างแรงงานเกษตรกรในการขุดเปลี่ยน กล้วยในแปลงสาธิตและร่วมกันปลูก กล้วยจัดการนอกกล้วย และการใช้ ประโยชน์จากกล้วยเดิม ในการใช้ เป็นวัสดุการเพาะเห็ดฟาง หรือใช้เป็น วัสดุการทำปุ๋ยหมัก) : กรมส่งเสริม การเกษตร</p> <p>(๓) กิจกรรมการเพาะเห็ด (เห็ดนางรมสีเทา) (จ้างแรงงานเกษตรกรในการผลิตปัจจัย การผลิต (ก้อนเห็ด) และการจัดทำชั้น วางเห็ด) : กรมส่งเสริมการเกษตร</p> <p>(๔) กิจกรรมการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น (จ้างแรงงานในการเพาะกล้าไม้พร้อม การเติมเชื้อราเห็ดพื้นถิ่นในกล้าไม้ เพื่อใช้ปลูกในพื้นที่) : กรมวิชาการเกษตร</p>		
๕.	<p>วิพากษ์แผนพัฒนาด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ทรงงาน - พื้นที่ขยายผล 	<p>(๑) ที่ประชุมมีมติให้หน่วยงานร่วม บูรณาการตรวจสอบ เพิ่มเติม แก้ไข แผนงาน โครงการกิจกรรมที่จะ ดำเนินการในพื้นที่โครงการ ฯ โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบการเสนอร่างโครงการใน ภาพรวม ปี ๖๔ - ๖๘ และขอความ ร่วมมือหน่วยงาน ฯ ร่วมกันพิจารณา เพิ่มเติมแผนงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยแยกเป็นพื้นที่การทำงาน (พื้นที่ ทรงงาน, พื้นที่ขยายผล) ซึ่งหากเป็น แผนงาน กิจกรรม ตามงบบปกติของ แต่ละกรมให้เสนอขอรับการสนับสนุน งบประมาณการดำเนินงานจากงบบปกติ ของหน่วยงาน ในส่วนงานโครงการ</p>	สนง.กษ.น่าน	

/ลำดับ...

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงาน รับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
		<p>แผนงานในรูปแบบงานวิจัยให้เสนอ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากสำนักงาน กปร. โดยฝ่าย เลขานุการจะเป็นผู้รวบรวมและ สรุปโครงการเสนอต่อ คณะอนุกรรมการพัฒนาการ การเกษตรและสหกรณ์ระดับ จังหวัด (อ.พ.ก.) ก่อนนำโครงการ เสนอกระทรวง ฯ และเสนอต่อ สำนักงาน กปร. ต่อไป</p> <p>(๒) ขอความร่วมมือหน่วยงานส่ง แผนงานโครงการที่ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ภายใต้ งบปกติ และงบ กปร.) ให้กับฝ่ายเลขานุการ ทางช่องทาง แอปพลิเคชันไลน์กลุ่มคณะทำงาน กษ. (ศกน) ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อจัดทำแผน โครงการ เสนอต่อ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตร ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) พิจารณาใน การประชุมคณะอนุกรรมการ พัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) ต่อไป</p> <p>(๓) ขอความร่วมมือหน่วยงานส่ง แผนโครงการกิจกรรมที่จะ ดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ ภายใต้ การขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากสำนักงาน กปร. ให้กับทางโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ (กรมชลประทาน) และฝ่ายเลขานุการ (สนง. กษ.) ภายในระยะเวลาที่ทาง โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ (กรมชลประทาน) กำหนด</p>		

/ลำดับ...

ลำดับ	ประเด็นการประชุม	มติที่ประชุม	หน่วยงาน รับผิดชอบ ดำเนินการ	หมายเหตุ
๖.	เรื่องอื่นๆ	<p>(๑) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด รายงานให้ที่ประชุมทราบประเด็น กรมประมงได้รับมอบหมายจากที่ปรึกษาคณะทำงาน (ผตร. วีรชาติ เชื้อนรัตน์) ในการจัดทำข้อมูลแผนที่ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ฯ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงาน</p> <p>(๒) ผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ ขอความร่วมมือ หน่วยงานส่งผลการดำเนินงาน โครงการปี ๒๕๖๓ ให้ทาง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ เพื่อรวบรวมเสนอต่อผู้บริหารต่อไป</p>		

ประมวลภาพ

จัดทำแปลงสาธิตเรียนรู้การปลูกหม่อนผลสด ส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสดเพิ่มรายได้
โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ น่าน

กิจกรรมสนับสนุนการปลูกข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยศูนย์วิจัยข้าวแพร่

กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน
โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดน่านและสำนักงานเกษตรอำเภอบ่อเกลือ

กิจกรรมฝึกอบรมโครงการส่งเสริมเกษตรกรศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ
หลักสูตร “การทำเกษตรอย่างยั่งยืน” โดยสำนักงานปฎิรูปที่ดินจังหวัดน่าน

การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สุกร/เลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร การทดสอบสาธิตอาหารสัตว์ในท้องถิ่น สนับสนุนเครื่องผสมอาหารสัตว์ เครื่องหั่นพร้อมอุปกรณ์ โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน

การอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการประมง กิจกรรมมอบปัจจัยพันธุ์สัตว์น้ำและอาหารสัตว์น้ำ
โดยสำนักงานประมงจังหวัดน่าน

การสอนแนะการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ บัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือน
โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน

การสาธิตการทำปุ๋ยพืชสด ปอเทือง มะแฮะ การใช้น้ำหมักชีวภาพ
การใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน และส่งเสริมการปรับสภาพดินกรด โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน

การติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมตามแผนปฏิบัติงาน
โครงการศูนย์ฟ้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ พิษณุโลก

กิจกรรมประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสมพงศ์ พฤกษ์สกุลวงศ์
นางจันจิรา ศักดิ์ศรี

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ผู้วิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงาน

นางสาวสปีณธ์หยก วีรบุญย์กฤษ

เศรษฐกรชำนาญการ

ผู้สำรวจข้อมูล

นางมาลัย แก้วกลาง
นางสาวช่อผกา แก้วใส

พนักงานพิมพ์
จ้างเหมาบริการ

ผู้จัดพิมพ์รายงาน

นางสาวชมพูนุช พิมพ์รัตน์

จ้างเหมาบริการ

สวน